

KELIAS Į SVEIKATĄ

NERINGI IR SVEIKI PAJEGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

ALKOHOLIS KENKIA LIGONIUI

Vaistais besigydančias turi vengti vaistų, nes alkoholis kenkia vaistų veiklai.

Jack M. Rosenberg, Pharm. D.

Alkoholis vis dar yra labiausiai vartojamas vaiginamasis gėras šiame krašte. Žinoma, kad penki milijonai čionykščių gyventojų be vaistų nepajėgia apsieiti. Daugiausia žmonės svaigina dėl trijų priežasčių: 1. Norėdami išlaisvinti nuo baiminimo, 2. Visuomeninio bendravimo palengvinimui, 3. Miego pagerinimui. Visi šie faktai pasilpusiųjų "gydymais" nuo savų silpnųjų. Taip save žudydami žmonės nežino, kad besivaigindami stato save pavojun dėl galimo alkoholio neigiamo veikimo į vartojamuosius vaistus. O kad ir žintų alkoholis savo nelaimę dėl svaigalų žalos — vis vien jis toliau svaigins tol, kol jis atgims sveikai elgesenai per savo asmenybės sužmoginimą. Kol mes nepasime kalėdiškai geravaliai, kol savomis asmenybėmis bent šesėliu nepilngysime tikram žmogui, tol mes svaiginamės ir save žudysime.

Nieko nepadės blogavaliui tik raudonas ir naujasios medicinos mokslo žinios apie alkoholio žalą — tikra mirtis, jam be laiko per alkoholi priartinimą mirties: dar žmogumi sava asmenybė ne tapęs žmogus svaiginis toliau kaip iki šiol. Dabar kai kurie gydytojai ima galvoti, ar apsimoka alkoholią gydyti: jis vis vien net geriausių gydytų nepasinaudoja. Čia tu ji brangiausių gydytų (kraujo plazma, kraujo transfuzijos, intraveniniai vaistai...) atgaivini, nuo vidinio kraujavimo ar kepenų irimo apsaugoji, už savaitės kitos jis vėl ton pačion balon puola.

Ir taip be galo, ir taip be krašto efektyvumą visu geravalių jėgos, lėšos, širdis ir smegenys tolimiesiems alkoholio nuodijimams palaikymui. Reikia kas nors daryti — reikia Dangaus melsti antrojo Valandžiaus, reikia bent organizuoti liautis saviškius žudius bent save krikščioniškas laikantiesiems, save patirijotais. apskaitantiesiems. Juk Kalėdos nėra kalėdiškos, kai mūsų pilname pajėgumo menininkas skęsta alkoholyje, kai mes viena po kito degtinėje paskandiname savo taip mums reikalingus gabalius asmenies visose naudingose veiklose srityse. Rodytume žmoniškos elgesio pavyzdį savo vaikams — nors jų karta bus mažiau svaigalų gilinės pakartama. Gėda, visai lietuviškai visuomeninė didžiausia dėmė, kai mes degindami dolerį įsėjome adatos, kai mes per smulkes esame amerikietiškos enciklopedijos apšaukiami labiausiai girtuokliaujančia maža šiaurės krašte. Gana mums tokios savižudystės. Net geriausia plunksnų valdantieji šiose Kalėdose pradėjime ryžtis liautis didžiulius savo didžiausia liga — besaikiu svaiginimusi. O kad asmenybės švarinimosi aušra bent kiek greičiau patektų, prisiminkime sekančias mediciniskias tiesas, dar nesenai iš mediciniško pečiaus išimtas.

Alkoholis kenkia į paimitus vaistus

Medicina šiandien jau žino, kad alkoholis yra pats didžiausias įtakotojas vaistų veiklai. Tas vaizgalų įtakojimas vaistams trojopai nevienodas yra. 1. Alkoholis poveikis vaistams įvairuoja — kiekvienam asmeniui jis yra kitoks. Todėl nelyginkime nė vienas savos nelaimės su kito vargais, gautais per svaigalus. Kiek-

vienam svaigalai kenkia kitaip. 2. Vaistams poveikis svaigalų įvairuoja pagal jų suvartotą kiekį. 3. Žala svaigalų vaistams priklauso ir nuo kaip seniai žmogus stipriai svaiginasi.

Stiprus svaiginimasis — girtuoklio gyvenimas. Medicina laiko stiprų svaiginimą tada, kai žmogus ilgą laiką išgeria kasdien 80 "proof" stiprumo svaigalo 8 uncijas.

Alkoholio veikimas žaloja kūną ir protą

Pagrindinis alkoholio poveikis žmogui yra jo centrinių nervų sistemos (smegenų) veiklos nuslopinimas (depression). Antras svaigalų veikimas yra išorinių kraujagyslių išplėtimas; trečias padidėjimas pulso; ketvirtas — pakilimas kraujospūdžio; penktas — sumažinimas hormono, kuris stabdo šlapimo išsiskyrimą (antidiuretic hormone); šeštasis — skatinimas hormono gastrino gamybą, o tas hormonas didina skrandyje rūgšties ir pepsino išsiskyrimą; septyntas — priklausomai nuo suvartoto svaigalų kiekio kepenų pajėgumas tvarkytis su paimitais vaistais gali būti padidintas arba sumažintas. Kai kepenų veikla per alkoholi sumažinama, ta-

Vincas Kuliesius — nuolatinis Lietuvos sodybos pažmonyje programos dalyvis. Jis vyksta Pietų Amerikoje jaunimo kongreso proga. Ten išbus tris mėnesius. Nuotr. M. Nagis

da kepenys nepajėgia skaldyti paimitų vaistų. Tuo pačiu gali gautis kūne perdidelis vaistų kiekis — apsinuodijimas tais vaistais. Kita vertus — kai per svaigalus kepenų darbas būna pakeltas, tada vaistai esti pagreitintai kepenyse skaldomi, tuomi gausia vaistų veiklos sumažinimas, ar visiškai vaistų veikimo panaikinimas.

Grįžtant prie svarbiausio svaigalų pakenkimo — smegenų veiklos prislėgimo, prisimintina, kad per svaigalus smegenis prislėgus, pavojinga imti tuos vaistus, kurie sleigia smegenų veiklą. Kai žmogus degtinės prisigėręs mėgina imti smegenų veiklą prislėgiančius vaistus — jis pakelia alkoholio nuodingumą.

Alkoholis gali žmogų numarinti

Alkoholio poveikis į vaistus priklauso dar ir nuo vaisto kiekio. Bet kartais ir normalaus smegenis prislėgimo vaisto (central nervous system depressants) kiekio paėmimas išsigerus svaigalų gali sukelti sąmonės netekimą (coma) ir mirtį.

Už tai visi gydytojai žino, kad alkoholi vartojantiems pacientams labai reikia saugotis priratyti sekančius smegenų veiklą prislėgiančius vaistus: narkotikus (narcotics), migdomuosius (sedatives), prieš baimingumą vaistus (antianxiety agents), raminančius (tranquilizers) ir

antihistaminus.

Išmokime mintinai sekančius nurodymus, kokių vaistų negalima maišyti su alkoholiu.

Mirtiną pavojų sukelia alkoholio ir vaisto mišinys

Kai žmogus, imdamas vaistus geria svaigalus, gali jam įvairių negerovių atsiti. Taip prieš kraujo krešėjimą vaistai (coumarin ir jo išdirbiniai) sumažina to vaisto veiklą arba padidina. Tada tuo vaistu apsinuodijama.

Antihistaminai: padidina smegenų veiklos prislėgimą. Nevartoti ar labai mažai svaigintis.

Aspirinas ir kitas salicilatai išsukia virškinimo kanalo kraujavimą. Taigi uždraustinas svaiginimasis, reguliariai imant aspiriną. Uždraustinas ar labai sumažintas girtavimas.

Barbituratai: visų kitų vaistų veikimą didina apsinuodijimas barbituratais; vaistų migdomasis veikimas mažinamas svaigalais.

Miegui sukelti vaistai (ne barbituratai): hypnotics: didina smegenų veiklos prislėgimą. Visai uždraustinas svaiginimasis. Insulinas (dėl cukrinės ligos): sumažina per didelį cukraus kiekį kraujyje (hypoglycemia). Sumažina insulino girtavimą.

Meprobamate (nervų ramintui): Prislėgia smegenis, trukdo judėjimams. Perspėti geriančiuosius, kad tie vaistai didina alkoholio nuodingumą.

Narcitikai: Didina smegenų veiklos prislėgimą. Uždraustinas svaiginimasis. Nitroglycerinas: Per daug sumažina kraujospūdį (hypotension). Reikia perspėti, kad nesisvaigintu.

Prieš depresiją (tricyclic) vaistai: Sumažina smegenų veiklą ir snaudulį sukelia. Reikia uždrausti svaigalus.

Ramintieji vaistai (tranquilizers): Padidina smegenų veiklos prislėgimą. Reikia uždrausti svaiginimąsi.

Darvon (nuo skausmo): Padidina smegenų ir alsavimo prislėgimą. Reikia perspėti, kad nevartotų svaigalų.

Priscoline: Staigūs alkoholio nepakentimo reiškiniai. Reikia uždrausti girtavimą.

Sulfonylureas (prieš cukrų): padidina sumažinimą kraujo iki nepakentimo, ypač ant tuščios esant: prakaitavimas, širdies plakimas, praradimas, greitas to vaisto sunaudojimas. Uždraustinas girtavimas.

Phenothiazines (nervams raminti): Migdo, smegenis prislėgia. Reikia uždrausti svaiginimąsi.

Vienas uždraudimas nepadės

Čia pamatinė svarbesniuosius, dažniau vartojamus vaistus, kurių emimas komplikuoja pacientui vartojant alkoholi. Medicinai uždraudžia svaigalų vartojimą minėtus (ir čia dar nesuiminėtus) vaistus vartojant. Bet kas iš to: žmonės per alkoholi save pagreitintai žudo. Ne gana, kad jie mēto pinigų daktarams ir vaistams be naudos sau, kai jie svaiginasi ir kartu vaistus priminėja, bet dar blogiau jiems tokiems nutinka: jie susilaukia komplikacijų, kartais visai nepataisomų ir juos į kapus be laiko nuvarančiųjų.

Besisvaiginantieji visai atsiakalba nuo raginimo mesti svaigalus: tai jam svaigalai gerina gyvenimą, tai jis su žmonėmis meiliau bendrauja, tai smulkes geriausia sau draugija suranda, tai jo pilvas geriau dirba išsigerus, tai jis žino, kad yra daugiau senų girtuoklių, negu senų gydytojų — ir taip visą nesibaigiančią eilę kitokių neteisėbių besivaiginas pažeria tolimiesio svaiginimosi tiesimui.

Už tai reikia šių Kalėdų proga visiems mums atgimti savos asmenybės sužmoginimui — savų jausmų sugeravimui — tik tada mes apturėsime ramybę be svaigalų pagalbos.

Išvada. Siemetinai trys Nobelio premijos laimėtojai skatina mus pačius stoti kovon su mus kankinančiomis blogybėmis per vėžį: liautis rūkius. Tas pats tin-

Svečiai atidžiai klausosi kultūringos programos Lietuvos sodyboje, Chicagoje, pažmonyje. Nuotr. M. Nagis

LAISKAI "DRAUGUI"

BAUSMĖ NEKALTIESIEMS

Stebint kasdien šio krašto gyvenimą, dažnai prisimena senas priežodis: "Už vieną kaltą baudžiama šimtas nekaltų." Bet šiuo atveju nekaltuosius baudžia mūsų krašto vyriausybė. Ir baudžia ne šimtą už vieną, bet tūkstančius ar net milijonus nekaltų už vieną kaltą. Ironija dar pagilėja, kad tas kaltasis dažniausiai išsisuka be jokios bausmės arba teisėjas jį tik pabara, kaip negerą vaiką, ir paleidžia toliau terorizuoti ramius gyventojus.

Keletą pavyzdžių: prireikė tau skristi lėktuvu. Tavo bagažas aerodrome yra rentgenu šviečiamas. Jei neduok Dieve lagamine pasitaikytų koks metalinis daiktas, tai bagažas atidaromas ir viskas sujaukiama, lyg tu būtum koks nusikaltėlis, vežas ato

ka mums visiems svaiginimosi reikale. Turime mes laikytis Tėvėjų nustatytą dėsnių — tik švairu gazolino kurenamas motoras mus nuveža, kur reikiant. Tas pats ir su mūsų kūno, proto ir jausmų veikla: mes tiek žmoniškais artimui ir Dangui prisistatysime, kiek, šių Kalėdų paraginti, imsimė save maitinti natūraliais skystis, vengiant svaigalų.

Pasiskaityti. Current Prescribing, December 1975

minę bombą. Pats irgi turi eiti pro detektorius. Jei kišenėje turi smulkių pinigų ar metalinį žiebtuvėlį, tai būsi apčiupinėjamas.

Ta visa procedūra užima nemažai laiko, todėl nenuostabu pasivėlinėti į lėktuvą. Bet jei ir spėjai, tavo bėdos dar nepasibaigė. Tu išsinuomoji automobilį ir bandai jį užvesti, bet jis tik zizria, blykčioja ir nē krūst iš vietos, nebent pirmas save ir visus pakietus priraišiosi sėdynių diržais. Taip pat nemuteb, jei privažiavęs gazolino stotį negalėsi įsipilti gazolino, nes automobilio tanko skylė permaža. Ji priima tik gazoliną be švino priemaišos, o stotis to gazolino nēlaiko ar pritrūko.

Panašiai ir su teise piliečiams laikyti ginklus. Politikeriai deda didžiausias pastangas atimti iš taikių piliečių ginklus. Užto baudus žudikus, 99% taikių gyventojų atimamos teisės laikyti ginklą, tuo padarant plėšikų darbą mažiau rizikingą, nes jie žino, kad piliečiai ginklų neturi ir negalės jiems pasipriešinti.

Liberalinė krašto spauda, elektroninės susižinojimo priemonės ir taisyklės sistėma šio atveju visuomet palaiko nusikaltėlius, bet siurina taikių piliečių teises įvairiausiais potvarkiais ir taisyklėmis

P. J.

KALĖDŲ ŠVENTĖS DŽIUGINA VISUS!

Tas džiaugsmas bus žymiai didesnis ir pilnesnis, kai turėsite lietuviško skonio kepikų gaminių. Čia į pagalbą ateina BRIGHTON BAKERY. Sav. ANTONAS MACKEVICIUS, kuris perėmė iš savo tėvo Felikso Mackevičiaus netik kepikų, bet ir visa kepimo meną taip mėgiamą BRIGHTON BAKERY kepinių. Jisai kaip ir jo tėvas teikia pagalbą šeimininkams visokių iškilnių progoms, bet svarbiausiai KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.

Feliksas Mackevičius savo gaminiais pasižymėjo Kaune Nepriklausomoje Lietuvoje ir keliolika metų Chicagoje. O dabar visą savo sugėbėjimą perdavė savo sūniui ANTONUI MACKEVICIUI.

Artėjančioms Kalėdų šventėms pasirošė gerai, bet prašo ir šeiminių bendradarbiavimo — paduoti užsakyms kiek galima anksčiau, kad galėtū visokiais gaminiais aprūpinti visus ir tinkamu laiku.

Be visiems jau gerai žinomų savo puikių skonių tortų, medauninkų, marciponų, lietuviškų baravykų, žilčių ir kitokių gaminių, taipgi ir pagarsėjusį puikiu skoniu RAGUOLĮ (Baumkuchen). Visi gaminiai bus pritaikinti Kalėdų šventėms ne tik skoniui, bet ir atitinkamais papuošimais.

Savo užsakyms perduokite telefonu Virginia 7-1250 TUOJAU PAT ir galėsite ramiai laukti šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų.

BRIGHTON BAKERY

2457 W. 46th Place, Chicago, Ill. 60632

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA

Dvi taikliausios ir prasmingiausios dovanos visiems tiems, kurie laisviau skaito angliškai ir lietuviškai:

LITHUANIANS IN AMERICA — autorius Dr. Ant. Kučas, profesorius emeritus University of Scranton. Knyga 350 pusl., kietais viršeliais su aplanku. Si knyga gera Kalėdinė dovana supažindinti angliškai kalbančius su lietuvių pirmąja emigracija iki šių dienų, jų veiklą ir visokeriopu įnašu į šio krašto gerovės augimą. Kaina \$6.00

ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai; keturi tomai jau išleisti; Kaina \$20.00 už tomą

O su Lietuva suaugusiems gyvas aidas iš netolimos praeties: **PASAKYTA — PARASYTA**, Antano Smetonos kalbų rinkinys. Kaina \$10.00

Užsakyms siųsti: Lietuvių Enciklopedija, 395 W. Broadway, P. O. Box 96, So. Boston, Mass. 02127. Telef. (617) 268-7730, o vakarais — (617) 282-2759.

Visais reikalais Chicago ir apylinkių gyventojai gali kreiptis vietiniu telefonu: 858-3837.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Pašto išlaikymas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiamai. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsiuokeys.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	5.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiura. Nesunaudojant straipsnių, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prislėgiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. FR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR

GERKLES LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Prilima ligonius pagal susitarimą.

Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8912

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad.

5 iki 7:30 val. vakaro.

Seštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WALbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet.

antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik

austarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perimė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2700 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą; pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad.

10-4. Seštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir

Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-

atsiliepiu, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 108th Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

J O K S A

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt.

nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8

val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUČAS

489-4441 — LO 1-4603

Jei neatsiliepiu, 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGJA

Ofisai: 1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą</

TIK NEREIKIA NUSILEISTI

Jau ne kartą amerikiečiai žurnalistai buvo pastebėję, kad nereikia skeptiškai žiūrėti į komunistinius kėslus, bet reikia gintis ir ten, kur buvo ginamasi, komunistai nelaimėję. Vienu pavzdžiu laikoma Portugalija, kuri jau galėjo patekti komunistams į rankas, tačiau nepateko, nes laisvieji nepasidavė. Dauge- liui atrodė, kad agresyvūs komunistai, turėdami daugiau dešimt procentų balsų, galės užimti valdžią, juo labiau, kad jie kitur užimdavo turedami daug mažiau paramos. Visur ten, kur buvo pasipriešinta, komunistai nelaimėjo. Nobelio premijos laureatas Solženicynas, kalbėdamas senatoriams, pareiškė, kad visada, kur tik JAV tvirtai laikėsi, Sov. Rusija nusileisdavo. Net ir Suomija, 1939 m. didvyriškai kovojusi, nepralaimėjo. Vakarai apgyvė Berlyną, Vakarai pasipriešino komunizmui Korėjoje. Ir pasak Solženicyno, kur tik buvo pasipriešinta, ten buvo laimėta.

Kai komunistai tikėjosi gauti didesni nuolaidų strateginių ginklų apribojimo varžybose, bet Amerika nenusileido ir patys komunistai turėjo daryti nuolaidas. Jokios pažangos Sovietų Rusija nepasiekė derybose su kom. Kinija, nepasiekė vienybės su komunistinėmis Europos partijomis ir negali įvykti komunistų partijų suvažiavimas. Nors komunistai džiaugiasi Helsinkio konferencija, bet tas susitarimas turi taip pat Maskvai neigiamų pusių, nes iškelti žmogaus teisių nuostatai ir pabrėžiama, kad Maskva Helsinkio susitarimų nesilaiko. Nesiseka Sovietų Rusijai Portugalijoje, nesiseka rasti vienybės su Italijos komunistų partija, o taip pat ir su Ispanijos komunistais. Nebuvo Maskvai malonus Nobelio premijos paskyrimas Sacharovui, juo labiau, kad disidentai vis labiau juda. Ne prie pasisekimų priklauso ir blogas šmetinis derlius, sužlugdyto daugelio komunistinių planų, ir tai visa atsiliepija ne tik šiem, bet ir tolimiesiems metams. Nebuvo Maskvai malonus ir diktatoriaus Amīno pareiškimas, kad Uganda nutraukia diplomatinis santykius su Sovietais. Ne visai taip gerai vyksta komunistams ir Angoloje, kaip buvo numatyta, juo labiau, kad vakariečiai iškelia komunistų kėslus, ypač tai dabar daro JAV ambasadorius Jungtinėse Taustose Moynihan. Ambasadorius, nebevyndomas žodžių diplomatinė šilka, aiškiai pasakė, kad Sovietų Rusija, kiek tai liečia Angoliją, yra kolonistė.

Kaip rašo "Chicago Tribune" gruodžio 8 d. laidoje, kietas Amerikos laikymas Jungtinėse Taustose kaip tik parodo, kad užteks būti gynimosi pozicijoje ir reikia kalbėti kietai. Anot veda- mojo, tegu dabar Amerikos puolėjai pajunta tų pačių vaistų skoningumą. Amerika turi teisę Jungtinėse Taustose kietiau kalbėti, ką ji bijojo daryti ketvirtį šimtmečio.

Ypač komunistai labai privergia laisvojo pasaulio šauksmo. Daromi priekaištai ir Amerikos liberalams, kurie savu laiku labai šaukė prieš JAV kovas Vietnam. "Chicago Tribune" lapkričio 27 d. laidoje kolumnistas Bob Wiedrich, ne kartą gres pavergtųjų tautų reikalus, klausia, kur dabar yra Vietnamo karo kritikai. Esą, Angolos įvykiai numaskuoja tokius reksnius, kaip sen. McGovern, Ramsey Clark, akt. Jane Fonda ir kitus, kurie, kai Maskva nori pajungti Angolą komunizmui, dabar tyli. Esą, kur tie visi, kurie kalbėjo už žmogaus laisvę ir laisvą apsisprendimą Vietname. Šiandien Maskva kišasi į Angolos vidaus reikalus, turi bazes Somali- joje, o tačiau Amerikos patriotai, net ir buvęs kandidatas į preziden- tą McGovern tyli, nieko nekalbėdamas apie laisvę. Tokie žurnalistai straipsniai nepriside- da prie Maskvos populiarumo. Ne visur jau taip gerai sekasi Kremliui, kaip Vakarų pasaulis, nuolatines raudonųjų baimės ap- pimtą, ligi šiol galvojo. Ne nuo- laidžiavimas, bet pasipriešinimas yra tikrasis ginklas kovoje su raudonoju imperializmu.

Jeigu mes minime, kad nereikia būti nuolaidiems pasaulio politikoje, tai, liečiant ir mūsų lietuviškus reikalus, reikia atsi- minti, kad mes turime šaukti net ir tada, kai atrodo jokių vil- čių nėra. Komunizmas remiasi melu ir todėl daug kur pažeid- žiamas, tik reikia drąsos ir ryž- to. Vakarams nesiseka daž- nai dėl jų minkštumo, abejin- gumo dėl mito, kad vistik Maskva laimės. Sovietams nesi- seka dėl to, kad jų visa sistema remiasi melu ir prievarta, ir taip pat dėl to, kad kolchozų nuy- vendintas sovietinis ūkis pergy- vena nuolatinės krizes.

Atkreipdami dėmesį į sovieti- nius nepasisekimus, primename, kad niekada nereikia prarasti ryžto.

Mums turi būti pavyzdžiu mūsų broliai Lietuvoje, sugebą nors ir didele kaina leisti Lietu- vos Katalikų Bažnyčios kroniką. Ta- oga prisimintinas S. Kudir- kos atvejis. Jei būtume nuleidę rankas, manydami, kad Maskvos negalima paveikti, šis laisvę pasi- rinkęs lietuvis tebebūtų kon- centracijos stovyklose. Yra ir daugiau panašių atvejų. Kad Maskva visur laimi, tėra tik pa- čių komunistų skleidžiamas mi- tas.

A.B.

Spaudoj ir gyvenime

ANT ANARCHIJOS KELIO

Ne tik Amerika, bet ir daug valstybių šiandien stovi ant anarchijos kelio. Grobiami žmonės, o jų išpirkimi reikalaujamos milijoni- nės sumos pinigų. Žmonės žudomi dieną ir naktį gatvėse, namuose ir kitur. Grobiami ir sprogdinami lėk- tuvais, sprogdinami bankai ir kitos įstaigos bei vieši pastatai. Mokyto- jai, pašto ir kitų valdžios įstaigų tarnautojai streikuoja. Streikuoją gydytojai ir gailestingosios seserys. Teisėjai atima vaikus iš tėvų ir įsa- ko vežioti į tolimas mokyklas, kai mokyklos yra čia pat skersai gat- vės.

Teisėjai įsakinėja, ką priimti į ar- nybę ir ko negalima atleisti, nors jie ir nusikalta. Valstybinių paslaugų vagys tampa "didvy- riais".

Mokyklose nemokama auklėjimo, kad vaikai skirtų, kas yra gera ir kas bloga. Be to, ir daugumoje šei- mų nemokomi vaikai gerio ir tvar- kos.

Amerikos kongresas su žinių tarnybos pagalba ieško būty ir ne- būty nusikaltimų valdžios žmonėse ir įstaigose, kurios dirba už krašto

saugumą.

Yra valstybių, kurios globoja šių dienų piratus ir žmogžudžius. Net valstybiniu mastu kai kurie kraštai augina opiumą, kitus nar- kotikus ir slaptai gabena į kitas valstybes žmonėms nuodyti.

Tai tik nedidelė dalis nusikalti- mų ir blogybių mūsų aplinkoje ve- dančių į anarchiją. Tų blogybių yra daugiau. Tik kažn kodėl niekas to nemori matyti ir nebando užkirsti kelio į bedugnę. O turėtų tėvai, mo- kytojai, dvasiškiai, įstatymų leidė- jai ir saugotojai prie to prisidėti. Jeigu nebus imamasi priemonių tų blogybių pašalinimui, pasaulis at- siras ant bedugnės krašto. To iš- vengti reikia radikalių priemonių. Piliiečiai turėtų užpilti kongresą laisvais, reikalaudami griežtų įsta- tymų. Reikia reikalauti, kad mo- kyklas būtų gražintas Dievas, įves- ta auklėjimo sistema. Raginti dvasi- škius imtis aktyvaus darbo auklė- jimo reikalu. Reikalauti pašalinti iš mokyklų mokytojus, kurie demo- ralizuoja jaunimą. Tai bus žmoni- jos gelbėjimas iš pražūties.

P. Žilinskas

Britanijos Wilsonas — šviesių spalvų mėgėjas

Šio krašto politinis ir ekonominis gyvenimas

A. J. STANIUS

Yra žmonių, kurie, įsisupę į optimizmo apsiaustą, mato bal- ta ir ten, kur tikrai yra juoda. Tokiems visas gyvenimas yra šviesus ir kelias tiesus. Toks yra Britanijos min. pirm. Harold Wilsonas. Nors jo vyriausybė klaidžioja tamsiuose politiniuose bruzgynuose, nors ekonominis gyvenimas vis labiau ir labiau grimsta murzname dumblyne, vistiek Wilsonas temato skaisčią ateitį. Gera, kad tautai vado- vauja toks šviesių spalvų mė- gėjas, bet galia, kad tikrovėje taip nėra.

Wilsonas giriasi, kad ministe- rių pirmininku jis yra išbuvęs su pertraukomis tryliką metų ir visus klyštis nugalėjęs. Tas tiesa. Jis gabus politinis akto- rius. Jis gabus visų nuomonių suderintojas. Jis meniškas par- tinių skilimo plyšių užlipdytojas. Ji laimingas, kad, neturėdamas parlamente balsų daugumos, sklandžiai prastumia tokius įsta- tymus, kurie yra nepakęčiami opozicijai ir kartais žalingi tau- tos gerovei. Jis vis sučiumpa vieną ar kitą parlamento narį, padedantį jam laimėti. Tačiau kada autoritetingi jo valdymo kritikai nutraukia nuo jo pečių optimizmo apsiaustą, Wilsonas pasirodo visai kitoks — kasdieni- nis, smulkus politikas, turis tik norą, kad kokia kaina išsila- ikyti prie valdžios vairo. Be to, Wilsonas giriasi, kad jis beveik užbaigė įvykdyti visą programą, kuri buvo įtraukta į rinkimų manifestą prieš dvejus metus. Ar tai naudinga visai tautai?

Tikrasis paveikslas

Britanijos Tautinis institutas ekonominių ir socialinių reikalų tyrimui ką tik paskelbė davi- nius, kad Britanijos politinio ir ekonominio gyvenimo padangė- jė nėra ir nebus šviesių spalvų per dvejus ateinančius metus. Bedarbių skaičius visą laiką pasilikis 1.25 milijonai. Infliaci- ja visą laiką kils. Prekybinio balanso deficitas didės. Vyriausybė dar labiau įgrims į tarp- tautines skolas. Pramonė, kuri yra nusmukusi iki dugno, pra- muš ir dugną, smukdama dar žemiau. Kainos už pragyvenimą augs.

Patį vyriausybę skelbia, kad ji yra labai nusivylusi mažu in- vestavimu į pramonę. Tas prisi- pažinimas dar labiau padidina juodus bruozus tikrajame pa- veiksle. Trečiąjį šių metų ket- virtį investavimo kapitalas su- mažėjo 6 procentais, palyginus su antruoju šių metų ketvirtiu. Pramonininkai bijo investuoti,

nes jų investacija gali būti su- valstybinta, išperkant akcijas tokia kaina, kokią panorės mo- kėti valstybė. Kitas liūdnas re- škinys, kad prekių atsargos gamintojų sandėliuose šiais metais sumažėjo už 650 mil. dolerių, kai tuo pačiu laiku parduotuvų sandėliuose prekių atsarga pa- didėjo už 150 mil. dolerių. Dėl kainų aukštumo nebėra prekių pakeiklavimo.

Dar ir kitas neįaukus bruo- žas. 1975-76 m. dabartinė vy- riausybė vidaus reikalams išle- do 10.000 mil. dolerių daugiau, negu buvo numatyta biudžeto samatoje. Kas blogiau, kad ne- žinia, kur tie milijonai išleisti. Išlyginti tuos trūkumus vyriausybė turi dabar mažinti išlaidas tautos gerovei arba užsitraukti naujas skolas.

Partijos skilimas

Visi Britanijoje sutinka, kad dabartinis metu darbių (so- cialistų) partijos vadovybėje vis labiau ir stipriau įsigali vadina- mi marksistai, kurių gerokas skaičius yra komunistai. Jei jau yra paglemžę jaunųjų socialistų organizacijas. Pats Wilsonas sa- vo vėsenėje kalboje prileido ir įspėjo savo partijos narius, kad budėtų ir nepasiduotų kraštūni- nių vadų įtakai. Deja, Wilsonas savo ministerių kabinete tu- ri keletą komunistų, kurie savo kalbomis diskredituoja jį patį. Wilsonas negali be jų apseiti, nes tada partija tikrai perplyštų nuo virsaus iki apačios ir jo val- dymo dienos būtų suskaičytos.

Darbių tautinei partijai va- dovausia vykdomoji taryba ir jos sekretorius. Ta taryba pagal nuostatus turi bendradarbiauti su ministerių kabinete, jam pa- tarti. Nūdien toje taryboje iš 30 narių du trečdaliai yra marksis- tai ir jie kartais iš Wilsono rei-

kalauja tokių dalykų, kurie ir taikiam Wilsonui yra neprimti- ni. Wilsonas turėjo paskelbti viešą komunikatą, kad ministe- rių kabinetas atsiriboja nuo par- tijos vadovybės įsakymų ir pa- tarimų, kuriuose atsispindi marksistų arogancija. Ko tie marksistai siekia? Jie nori pa- naikinti demokratine valdymo sistemą Britanijoje ir įvesti pro- letarinę diktatūrą be laisvų ir visuotinių rinkimų į parlamen- tą.

Ir šitokio pavojaus akivaizdo- je Wilsonas temato šviesias spal- vas, tvirtindamas, kad jo parti- joje jokio skilimo nėra. Jis ne- atsaisako pasipriešinti kairiųjų spaudimui nusavinti didžiąją pramonę, nors išde nėra pinigų tai pramonei palaikyti. Nori vi- sos ligi šiol suvalstybtos imo- nės valstybei duoda milijoninius nuostolius. Pažymėtina, kad Bri- tanijos socialistai yra už tai smerkami kitų V. Europos so- cialistinių partijų. V. Vokietijos vyriausybės nariai prikiša Wil- sonui, kad j's seniai būtų Bri- tanijos ekonomiją pastatęs ant kojų, jei jo partijai pirmiausia nerūpėtų klasių kova.

Kaip ten būtų, vis tik ne vi- sa Britanijoje yra juoda, kaip ir ne visa balta. Didžioji tautos dauguma pavojus mato ir per- būsimuosius rinkimus gali Wil- sonui pasakyti: gana tau pėsti pavelsk šviesiomis spalvomis, dabar leisk pabandyti kitiems.

100 METŲ SENUMO PENSA

Neseniai Londono biržoje bu- vo parduota tūkstančio metų pen- sa už 900.000 dabartinių pensų. Anglai juokaudami sako: per praėjusį tūkstantį metų infliacija išaugo geometrine progresija ir pinigų vertė krito beveik mili- joną kartų.

Portugalijoje jau dvejus metus siaučia neramumai, krašte paio tvarka. Fab- rikuose darbininkai nemori dirbti, jie mieliau minguoja ir balsuoja, konve- jeriai stovi.

TRYS TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

43

Kartą Janina papasakojo Gražinai savo nuotyki- su Džimiu, padarydama iš jo atitinkamą išvadą:

— Tu, Gražina, sakei, kad Petras tave bučiavo ir tu bučiavai jį. Bet jūs pasibučiavimai buvo šventi, kaip šventas nekaltos meilės įėjimas. O Džimio bu- čiavimai buvo demoniški. Kai aš aš juos prisimenu, mane nupurto šiurpas. Aš tik džiaugiuosi, kad viskas taip, palyginti, laimingai baigėsi ir man atidarė akis. Aš pamačiau ir supratau, koks painus ir klaidus yra gy- venimas ir kaip greit jame galima paklysti ir save prazudyti. Tik tu pagalvok, koks likimas laukė Stella, jeigu aš būčiau nuėjusi jos pėdomis. Vėliau to paties būčiau susilaukusi aš. Po manęs ateitų kita ir gal dar vėl kita. Juk tai baisu?.. Ar ne?

— Taip, tai labai baisu ir nežmoniška žiauru. Bet gal tik išimtis? Blogų žmonių visur ir visada pa- sitaiko. Jie, neatsižvelgdami į kito skausmus, ir net žengdami per lavonus, daro sau malonumus. Gal toks buvo ir Džimis?

— Aš dažnai pagalvodavau, kad, jei aš būčiau iš jo ratelio, gal jis taip negarbingai nebūtų su manimi elgėsis, bet, antra vertus, jis panašiai pasielgė ir su Stella, o kaip vėliau patyriau, Stella jo padėčiai buvo labai artima. Jos tėvas garbingas žmogus, užimęs aukštą vietą valdžios tarnyboje. Motina didelė veikėja,

dalyvaujanti daugelyje tikybinių organizacijų ir visur yra aukštai vertinama. Jie prancūzų kilmės katalikai. Džimis taip pat katalikas. Jo dėdė labai garsus ad- vokatas. O Džimis?..

— Teisingi tavo tėvelio samprotavimai, kad mer- gaitės, pasirinkdamos draugus, turi būti labai atsar- gios. Iš jų daug galima pasimokyti.

— Aš jo išėjimui visada paisiau. Tik vieną kartą buvau nuo jų nutolusi ir nedaug trūko, kad būčiau skaudžiai nubausta.

Gražina lankė vakarinius anglų kalbos kursus, o laisvalaikį, Janinos padeda, kalbą gilino namie ir mokė Janiną lietuvių kalbos. Abi, buvusios labai vi- nišos, likimo suvestos po vienu stogu, atgavo gyven- imo džiaugsmą. Jei dabar tektų išsiskirti, kiekviena pa- justų nemažą smūgį.

Labai dažnai jos lankydavosi Janinos pusbrolio Rimkaus ūkyje ir ten išgyventus džiaugsmus. Čia nebu- vo jos mylimo "Alko", paukštelio balsai irgi kitokie, negu girdėdavo tėviškės sode, bet jų nuolatinis čiul- bėjimas nukeldavo Janiną į gimtuosius namus ir lai- kius. Kartais tie prisiminimai sukeldavo ir slogias min- tis: širdį paliesdavo tėviškės ir savųjų ilgesys, rūpestis dėl jų nelaimingo likimo. Janina, tai pastebėjusi, ją guosdavo.

Kartą kunigas paskelbė iš sakyklos apie organi- zuojamą Dainų ansamblį, ragindamas jaunimą į jį jungtis. Turėdamos neblogus balsus — Janina sopra- ną, o Gražina altą — sutarė nueiti ir buvo priimtos. Nuo tada jų gyvenimas įgijo daugiau prasmės, buvo įvairesnis. Dažnai tekdavo lankyti dainavimo repeti- cijas, dalyvauti ansamblio koncertuose ne tik Cleve-

EUROPEIČIŲ KELIONĖS Į PEKINĄ

J. B. SČUDUVIS

Kinija, viena didžiausių gyven- tojų skaičiumi valstybė pasaulyje, turi labai seną civilizaciją ir sa- vitus gyvenimo papročius. Dar prieš kelis šimtmečius buvo vi- siškai užsidariusi nuo išorinio pasaulio ir mažai žinoma euro- piečiams. Kad apsaugotų nuo iš šiaurės į Kiniją besiveržiančių karingų mongolų, kinai jau prieš keliolika šimtmečių pastatė ko- losalinę mūro sieną, besitęsian- čią tūkstančius kilometrų iš ry- tų į vakarus. Ji ir šiandien be- bestovė, vadinama garsiosios "Ki- nu sienos" vardu. Tačiau di- džiausias šios milžiniškos žemės plotas ir gyventojų skaičiumi tau- tos silpnumas buvo, kad ji, vei- kiama pasyvios Konfucijaus reli- gijos filosofijos, visais amžiais ne- sugebėjo sukurti savo tvirtos ka- rinės jėgos. To pasekoje Kinija amžiais buvo užkariautojų valdo- ma ir skendo tarpusavio kovose.

Pirmasis europietis, kuris iš- garsino Kiniją, buvo Venecijos pirklys Marco Polo, pasiekęs Pe- kiną 1275 m. ir kurį laiką gyve- nus kaip svečias Kublai-kano ū- muose. Viduramžių Europos pirklius Kiniją traukė savo bran- giais šilko audiniais ir porce- liano keramikos dirbiniais, kurių meninė kokybė ir puošmena ne- turėjo sau lygaus to laiko pasaulyje. Ir po Marco Polo kelionės ki- niečiai nepasitikėjo europiečiais. Be kelių prekybinių ir misijo- nierių, Kinija europiečiams buvo uždara.

Sąryšyje su buvusio JAV pre- zidento R. Nixono kelione į Pe- kiną 1972 m. ir dabartinio pre- zidento G. Fordo kelione pas Kinijos valdovus, amerikietis A. P. korespondentas William L. Ryan Amerikos spaudoje buvo paskelbęs eilę studijinių straips- nių — "Šimtmetinė Kinijos baimė prieš europietišką kolonializ- mą", — kurių įdomesnės min- tys čia ir perduodamos.

Europiečių plūdimas į Kiniją prasidėjo XVI-tame šimtetyje, valdant Ming dinastiją, kuri vė- liau buvo kaltinama padariusi didžiausią politinę klaidą. Mings XVI-tame šimtetyje leido Por- tugalijai įsteigti prie pietinės Ki- nijos jūros, žemiau Kantonio mies- to, nedidelę koloniją, pavadin- tą Macao, kurią Portugalija ir šiandien tebeturi. Tačiau pagal Kinijos istoriją tai buvo pirmosios europietiškos bacilos Kini- jos žemėje. Jos po trijų metų už- krėtė Kiniją kolonializmo banga ir atnešė pabaigą Mings dinas- tijai. Jos pabaigoje per didžiąją kinų sieną iš šiaurės įsiveržė va- dinami Non-Han žmonės ir už- kariavę įsteigė Manchus dinas- tiją, kurios valdovai viešpatavo Kinijoje iki pradžios XIX-to šimt- mečio. Nuo to laiko prasidėjo grandinė neramumų, sukilimų

prieš europiečių dominavimą, bet tai privedė prie sukūrimo mo- derniosios Kinijos.

XIX-to šimtmečio pradžioje Di- džiosios Britanijos prekybinin- kai Kinijoje išvystė labai pelnin- gą opiumo auginimą ir platią prekybą, tuo labai praturėdami. Britų turtas ir išnaudojimas kė- lė neapykantą kiniečių kilmin- gųjų klasių, ir jų imperatorius Chien-lung jau 1799 m. stengėsi nusikratyti britų opiumo pirklių išnaudojimu, tačiau, jam netru- kus mirus, tik jo įpėdinis paskel- bė atvirą karą europiečių pirk- liams — išnaudojimą. Tačiau į vadinamą "Opiumo karą" 1840 m. įsikišo tuo metu galin- goji D. Britanijos imperija ir ka- rikštai silpnas dangiškas Pekino imperatoriaus buvo pašalintas nuo sosto. Be to, Anglija privertė pa- skelbti Kantoną, Amoy ir Shang- jai miestus "Sutarčius uostais", atvirais visiems užsieniečiams laisvai apsigyventi ir įsteigti pre- kybos kontorų bei prekių sandė- lius. Nuo šio laiko užsieniečiai pasipelnymo tikslais užplūdo Ki- niją. Tuo pasinaudodama caris- tinė Rusija užėmė rytinį Sibirą ir šiaurinių Kinijos provincijų žemes, priversdami silpną Pek- no imperatorių pasirašyti užgro- bimo sutartis.

Manchus dinastijos silpnu mas prieš užsieniečius sukėlė ki- nų tautų vadina 1852 m. Tai Ping sukilimą. Sukilimui vado- vavo mokytojas Hung Hsiu — Chen. Sukilėliai pašalino silpną imperatorių ir paskelbė Di- džiosios taikos karalium (Tai Pig Tien Kuo) savo vadą Hang su sostine Nankinge. Tačiau ir Ping repulicijos sukeltas sąjūdis neišgai laikėsi — į jį pradėjo maišytis rusiško pobūdžio ko- munistai. Kinai buvo nepaten- kinti per didelę nuolaidom Ru- sijai dėl pasisavintų kinų žemių. Iškilo naujas judėjimas, parem- tas nacionalizmu, siekias ekono- minių ir socialinių reformų, drau- ge priešingas svetimųjų įtakai Ki- nijos vidaus gyvenime. Jo kūrėjas ir vadas buvo Amerikos Jungt. Valstybės išmokslintas gydyto- jas Sun Yat-sen. Vėliau šis judė- jimas buvo pasivadinęs Revolu- cine nacionalistų partija — Kuomintang. Sun Yat-sen mirus, Kuomintangui vėliau vadovavo Chiang - Kai - šekas. Judėjimas prieš užsieniečių išnaudojimą ir kolonializmą spontaniškai plito tarp ūkininkų jaunimo. Visoje Kinijoje prasidėjo užsieniečių žu- dymai, bombų atentatai ir de- ginimas svetimsalių nuosavybių. Istorijoje šis judėjimas vadinama Boxer Rebellion. Su juo bai- gėsi ir Manchus dinastijos valdy- mas.

Kolonialinės kariuomenės užė- (Nukelta į 6 pusl.)

lande, bet ir kitose lietuviškose kolonijose. Pradėjo megstis naujos pažintys. Gražina susitikdavo daug pažįstamų iš Vokietijos stovyklų ir net iš Lietuvos. Janina lietuvių tarpe pažįstamų neturėjo, bet greit at- sirado naujų pažinčių.

— Kaip džiaugiuosi, kad tu, Gražina, įtraukei ma- ne į ansamblį. Be tavęs aš niekad nebūčiau drįsusi eiti, — kartą kalbėjo Janina.

— Parengimus mėgdavau visada. Išskiriant gim- naziją, choruose nedalyvavau, daugiau mėgdavau vai- dinimus. Bet ir daina teikia daug malonaus džiaugs- mo, — pritarė Gražina.

— Nekalbant apie malonumą, kurį jaučiame dai- nuodamos, pats gyvenimas, bendraujanti su žmonė- mis, darosi daug įdomesnis ir prasmingesnis. Seniau, be darbo įstaigoji ir namų ruošs, aš nieko kito ne- veikdavau. Dabar jaučiu, kad gyvenu ir esu kam nors naudinga.

Grįžtant iš repetitijų, jas dažnai lydėdavo, o kai kada ir į butą užeidavo vienas ansamblių — Povil- las Balandis. Rimtas, netoli trijų dešimčių metų am-žiaus vyras, baigęs Vytauto Didžiojo universitetą. Kaune ir kurį laiką studijavęs chemiją Vokietijoje. Ja- nina pastebėjo, kad Povilui jos draugė patinka. Vieną kartą ji Gražiną užklauso:

— Kaip tau, Gražina, atrodo? Aš manau, kad tu Povilui patinki.

Jos nuo viena kitos nieko neslėpdavo, visada kal- bėdavosi atvira! Dabar, nelaukta draugės užklausta, Gražina, kiek pagavojusi, atsakė:

— Nežinau... Gal aš jam ir patinku, bet kad jis tuo reikalu rimtai ką galvotų, nemanau.

(Bus daugiau)

A. A. PROF. MED. DR. ANTANAS STARKUS

1975 m. rugpj. 17 d., sunkios nepagydomos vėžio ligos pakirstas, Richmond Hills, N.Y. mirė garbingos atminties medicinos daktaras patologijos profesorius dr. Antanas Starkus. Jis savo sugebėjimų, rūpestingumo ir didžiulio pasiaukojimo dėka Stuthofo nacių priverčiamųjų darbų stovykloje išgelbėjo tūkstančius įvairių tautų (lenkų, rusų, latvių, vokiečių, ukrainiečių ir kitų) žmonių gyvybių.

Su didele pagarba ir dėkingumu velionį mini iš mirties narų išgelbėti lietuviai inteligentai. Kai kurie jų yra žymūs Amerikos lietuvių visuomenės vadai. Ypač ryškiai tai liudija velionio iš mirties narų išgelbėtas kun. prof. Stasys Yla savo knygoje "Žmonės ir žvėrys". Dera pasekti to geradarijo gyvenimo kelią.

Velionis gimė Rudaminioje, Lazdijų (tuomet Kalvarijos) apskr. 1901 m. sausio 7 d. kaip šeštasis vaikas mokytojo Simono Starkevičiaus šeimoje. Iš viso šeimoje užaugo 5 sūnūs ir 3 dukros. Iš 8 vaikų 7 baigė aukštuosius mokslus ir pozityviai reikšėsi savo profesijoje, visuomenėje, kai kurie ir politinėje veikloje. (Zigmąs iš pat pradžių įsijungė į Lietuvos valstybės organizacinį darbą: buvo Vid. reikalų viceministeris, Steigiamajame seime valstybės konstitucijos referentas, visuomeninių seimų atstovas, Vid. reikalų ministras, Valstybės kontrolierius, Valstybės tarybos narys, Lietuvos banko direktorius, pagalio Lietuvos banko valdytojo pavaduotojas, 1941 m. okupantų rusų bolševikų ištremtas į Sibirį ir ten nužudytas).

Starkus šeima pažinojau iš mažens, nes Rudaminioje kurį laiką gyveno tik skersai kelio. Mūsų šeima santykiu buvo bičiuliški. Starkai iš Rudaminio išsikrausė 1907 m. vasarą, bet ir vėliau šeima narių santykiai visą laiką buvo bičiuliški.

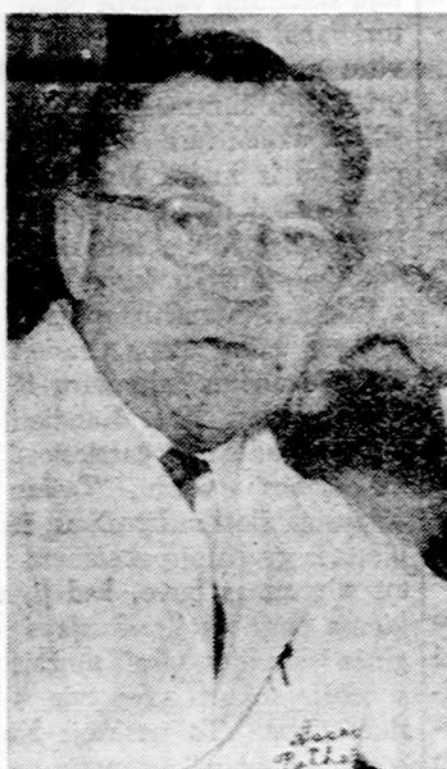
Po ilgesnės pertraukos (pirmojo pasaulinio karo) su Antanu susitikome 1918-19 mokslo metais Marijampolės "Žiburio" gimnazijoje. 1919 m. sausio mėnesį išvykome savanoriais Kaunui ir organizuojama Lietuvos kariuomenę. Kadangi Antanas iš mažens turėjo pakenktą dešinės kojos leteną, tai jis stovėjo ir kavalarijos 1-mą gusarų pulką. Po apmokymo drauge su kitais savanoriais buvo pasiūstas kovoti su Lietuvą puolantais bolševikais.

Antanas nevenė pavojaus. Kovų draugai pasakoja, kad jis veržėsi į kovą. Kai reikėdavo išvažiuoti priešo pozicijas ar jų jėgas, jis savanoriškai siūlydavosi vykti žvalgybos. Sudarius žvalgų būrį, viršininkai dažniausiai jį skirdavo būrio vadu. Taip pat buvo skiriamas palaikyti ryši tarp kovos dalinių. Atlikant žvalgymą, dažnai tekdavo su priešu susikauti. Tuo atveju jis pasižymėjo narsumu ir drąsa. Visuomet buvo parengtas. Už narsumą ir drąsą buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi, o baigiant karo tarnybą 1922 m. buvo pakeltas į pirmąjį karininko laipsnį.

Išėjęs iš kariuomenės įstojo į Lietuvos universiteto medicinos fakultetą pasirodinti gydytojo profesijai. Nevengdamas pavojaus 1923 m. sausio mėnesį išėjo savanoriu vaduoti Klaipėdos krašto. Kai kraštas buvo atvaduotas, jis vėl grįžo universitetui.

Būdamas gimnazijoje, bene 1912 metais, jis įsijungė į Ateitininkų organizaciją, kurios principai buvo jo gyvenimo kėlrodė. Todėl ir studijuodamas jis priklauso Ateitininkų studentų kuopai ir buvo vienas ryškiausių ateitininkų vadų. Steigiant universiteto studentų atstovybę, ateitininkų kuopos valdybai pasiūlius, jis buvo išrinktas pirmuoju Studentų atstovybės pirmininku. Kai 1926 metais pasireiškė nerimai, Antanas, kaip vienas žymesniųjų dėl Lietuvos laisvės kovotojų, taip pat susirūpino.

1926 m. spalio 13 d. Liaudies

A. a. dr. Antanas Starkus

namuose buvo surengtas studentų mitingas. Tame mitinge studentai griežtai pasisakė prieš Vid. reikalų ministro Vlado Poželos vedamą politiką. Mitingui pasibaigus studentams kelias pastojos policijos mokyklos policininkai. Po to įvykio kai kurie studentai susirinko į prie Donelaičio g. esanti krikšč. dem. klubą pasidalyti išpuščius. Jų tarpe buvo Antanas ir dar keli atsargūs karininkai. Vyčio Kryžiaus kavalieriai. Pasidalinę išpuščius 13 aktyvesniųjų sutarė įkurti judrų drausmingą korporaciją. Tuo tikslu dviem kolegoms buvo pavesta paruošti korporacijos statutą, pasirūpinti uniforma, vėliava ir organizuoti korporaciją. Kai tas viskas buvo paruošta, 1927 m. vasario 15 d. konvento korporacijos primininku buvo išrinktas velionis Antanas Starkus. Korporacija pasirinko Kęstučio vardą. Vasario 16 d. korporacijos broliai studentų bažnyčioje davė iškilmingą priesaiką. Velionis Antanas sumaniai tai korporacijai vadovavo.

Baigęs medicinos studijas velionis gydytojo praktikai pasirinko Vabalninką, kur buvo ir ligoninės vedėjas. Ten praktikuavo 1928-31 m. 1929 metais vedė Elena Repčyte, baigusi Belgijoje namų ruošos studijas ir mokytojavusį Vabalninko Žemės ūkio mokykloje. Ji buvo žymi katalikių moterų veikėja, spaudos bendradarbė, parašiusi "Pažangų šeiminkė", "Lengvų valgių rinkinėlį" bei "Krikščioniškoji šeima". "Kėliai ir laiminga šeima", "Mūsų rūbai" ir kt.

Kaip gydytojas turėjo didelį pasisekimą ir pacientų pasitikėjimą. Dėl gausios praktikos nebuvo laiko tinkamai sekti medicinos mokslo pažangos. Tačiau jis jautė ir išgyveno. Todėl, atsisakęs gydytojo praktikos, ryžosi patekti į Vytauto Didžiojo universiteto mokamąjį personalą. Jis pateko patologijos katedros asistentu. Dirbant šį darbą jam pasiūlyta, kad patologija yra svarbesnė gydymo sritis už chirurgiją. Tai patvirtino jam patekus į Stuthofo žmonių naikimo koncentracijos stovyklą.

Dirbdamas universitete 1931-40 metais, velionis buvo Kauno kunigų seminarijos ir teologijos fakulteto pastoracinės medicinos ir higienos dėstytojas. 1933 m. tobulinosi Genevos universit. Šveicarijoje. Patologijos

institute pas žymų patologą prf. Askanažy. 1937-40 m. buvo K.A. M. Ginklavimo valdybos tyrimų laboratorijos biologinio skyriaus vedėjas.

Tas visas pareigas sėkmingai atlikdamas, 1940 m. birželio 15 d. apgynė disertaciją. "Karcinomos- ir prokreonomas klausimu", kuri buvo labai gerai įvertinta, ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Disertacija rodo, kad jis ruošėsi kovoti su viena baisiausių ligų — vėžiu.

Išgijęs medicinos daktaro laipsnį, buvo atviras kelias į profesūrą. 1940 m. jis skiriamas Vilniaus universiteto anatomijos katedros vyresniauju dėstytoju, o 1941 m. — katedros vedėju. Tais pat metais docentas ir patologijos bei patologinės anatomijos katedros vedėjas.

Dirbdamas universitete uoliai dalyvavo spaudoje, paskelbdamas "Medicine" ir "Medicinos fakulteto darbuose" keliolika mokslinių straipsnių.

Be savo profesinio darbo, buvo uolus visuomenininkas, politikas krikščioniuose demokratuose, kaip ir jo brolis Zigmąs. Vokiečių okupacijos metu, būdamas drąsus ir nevenėjęs pavojų, jis daugelį lietuvių išgelbėjo nuo išvežimo Vokietijon darbams, išdavindamas atitinkamus sveikatos pažymėjimus. Taip pat nesivaržė aukštiems vokiečių pareigūnams pasakyti į akis karčią tiesą dėl jų daromų lietuviams skriaudų.

1943 m. pradžioje iškviestas Panevėžio gebietiskomisare padaryti vieno vokiečių generolo laivono skrodimą, nustatyti mirties priežastį, komisaro kalbinamas, jis, nė kiek nesivaržydamas, kritikavo vokiečių okupacinę politiką. Komisaro paklaustas, ar jis tą galėtų pasakyti ir generalkomisariui, atsakė: "taip".

1943 m. kovo 16 d. vokiečių Gestape buvo suimtas ir drauge

su kitais lietuvių inteligentais išvežtas į Stuthofo koncentracijos stovyklą sunaikinimui. Kaip visi ten nugabenti lietuviai inteligentai, perėjo kankinimų ir sunaikinimo krikštą. Kurį laiką dirbęs sunkiuose fiziniuose darbuose, jis buvo paskirtas stovyklos gydytoju. Ir ten, kur buvo stengiamasi sunaikinti kuo daugiau kalinių, kur buvo leista ir net skatinama kuo daugiau nužudyti ir už tai nebuvo baudžiama, velionis, dirbdamas po 15-16 val. į parą, visu uolumu stengėsi gelbėti sergančius kalinius. Senesni gydytojai jį išpejo, kad jis veikia prieš stovyklos politiką ir stato pavojun savo gyvybę. Ve-

(Nukelta į 5 pusl.)

Grand Rapids, Mich.

Aukos Jaunimo Kongresui
Viso surinkta 491 dol.

Aukų 23 dol. ir daugiau — Romas Vasy.

Po 20 dol.: kun. E. Statkus, Pr. Turta, Pr. Lekutis, Vt. Jonaitis, Glovickai, J. Paoviai, Vt. Grauzinis ir L.K. Moterys s-gos 42 kuopa.

Po 15 dol.: Astrai.

Po 10 dol.: Korzeniauskai, Cepučiai, An. Lukosevičiūtė, Matuliai, Oksai, Balai, Ivanauskai, Baniukaičiai, Barčekai, Zilaitis, Kušlikiai, Stroliai, Raubai, Simukėnaitis, J. Ugianskis sr., Senūniūnė, L. Senūnai, Kaverienė ir Al. Malakauskai.

Po 5 dol.: Treškai, Puodžiūnai, Petruskai, Medelinskienė, Pakalniūnė, Zickienė, Jonušienė, Kamsickaitė Alb., Kamsickas, L. Kareckai, Totoraitienė ir Banionytė Asta.

Po 4 dol.: D. Malakauskai.

Po 3 dol.: Dutkinai, Krygeriai, Seivai, Matulioniai, Pūras ir Girginys.

Po 2 dol.: Jonaičiai Sr., P. Trejeriai, Dameliai, Stepys, Bludinkai ir D. Astras.

Po 1.50 dol.: Streimikienė.

Po 1 dol.: Sedekerskai, Alksninaiai, Baltrušaitienė, Mikuzienė, M. Didikson, B. Baniukaitienė, Klimas ir Tush.

Pr. T.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

IR
LAIMINGŲ 1976 NAUJŲ METŲ
Linki visiems Krivulės nariams ir rėmėjams

B.L.P.T. Krivulės
Klubo valdyba

LIETUVIŠKAI PUOŠTI PRODUKTAI

TAUTISKAI SPAUSDINTI MARŠKINIAI (T-Shirts) su "Lietuva" () "Lithuania" () be () Jaunulio: 6 () 8 () 10 () 12 () 14 () 16 () 18 () Vyru: smulkus () vidutinis () didelis () labai didelis () 1—\$5.95 () 3—\$15.00 () 12—\$48.00 ()		
LIETUVOS VALSTYBINIS HERBAS graži kambario sienos dekoracija spausdinta aliejo dažais tiesiog ant ¼ medžio 7½" x 9 ½" Kaina \$14.95 ()		
ELEGANTISKAI PAPUOSTOS STIKLINĖS (herbas raudonas — vytis permatoma) Patarnavimas Patarnavimas Patarnavimas keturi (16 stk.) aštuoni (32 stk.) dvylikai (48 stk.) \$14.50 () \$26.25 () \$39.50 ()		
ALAUŠ STIKLINĖS DEGTINĖS STIKLIUKAI (mugs) (whiskey glasses) 4—\$7.75 () 8—\$12.95 () 4—\$5.00 () 8—\$7.75 () 12—\$16.00 () 12—\$10.00 ()		
AUTOMOBILIO ZENKLIUKAI spausdinti žibantiomis spalvomis ant plastikos su "Lietuva" () "Lithuania" () ir be () 1—\$2.00 () 3—\$5.00 () 10—\$10.00 ()		

New Jersey rezidentai pridėkite 5% taxamą. Užsakymus žymėkite tiesiog ant skelbimo ir jį reikalingas paaukškindite atskirai, lietuviškai arba angliskai. Pridėkite čekį arba "money order". Persiuntimo išlaidas apmoka kompanija. Palaukti reikės nuo dviejų iki trijų savaičių.

ATCO GRAPHIC ARTS

Corner Fifth and Karitan Ave., Atco, New Jersey 08004

Pavardė _____
ir
Adresas _____

WINDERS MEDICAL ARTS.

3213 W. 63rd Street

Tel. WA 5-4787

DIABETINIS MAISTAS IR

GAMINIAI

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes patefekuonuosim jūsų gydytojų

1926 m. spalio 13 d. Liaudies

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ
METŲ ŠVENČIŲ PROGA
SVEIKINAME GIMINES
BEI DRAUGUS
IR LINKIME LAIMES.

Vietoje sveikinimo kortelių
aukojame BALFUI:

Teresė ir Kazys Adomavičiai \$25.00

Marija ir Jonas Pipirai \$10.00

Elena ir Alfonsas Kauševičiai \$5.00

Algis Glodas \$5.00

Raminta ir Petras Moliai \$10.00

Marija ir Vladas Zidžiūnai \$10.00

Ona ir Juozas Matusaičiai \$10.00

Marija ir Kazys Česnai \$10.00

Bronė ir Jonas Tamašauskai \$10.00

— Įstatymai toli, kumštis

arti. Korėjiečių priežodis.

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

2 BEDROOM GARAGE APT.
including garage and all utilities.
\$175.00 per mo. Middle age or retired couple. No children. S. W. Chicago.

238-8477 — 7 p. m. — 9 p. m.

REAL ESTATE

By owner — 2 bedrm. brick expandable. Custom kitchen & bath. Finished bsmt. Gar. Nr. Marquette Pk. Low 30's. No agents. 284-2456

Mums gerai karli

Bungalow gražuolis. Svarus mūras. Dideli kambariai. 2 auto garažas. Marquette Pk. centre. \$22,900.

6 kamb. 12 metų modernus mūras, be to, įrengta virtuvė ir kambarys beismente. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galio užimt. \$29,900.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji mūrai. Centr. air conditioning. Arti Maria High. \$45,000.

1½ aukšto 2-ju butų. 19 metų mūras. 2 auto garažas. Kambarys suaušais beismente su patogumais. Puikų medžio porčius. \$32,000.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri mūrai, air conditioning, karpetai, įrengtas beismentas. Per mažesnę gamtą vienas butas. Arti parko \$35,700.

8 butų mūras. Naujas gamt. mūras. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūro \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitoki blankai

3 butai ir biuro patalpa. 50 p. sklypas. Brighton Pk. Mūr. namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 butai po 5 kamb. Mūrinis — medinis. \$1,100 pajamų į mėn. Prašo \$50,000. Marquette Pk.

10 butų mūrinis. Nauji frengimai. Labai geros pajamos. Savininko patalpa. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

10 — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKŲ — PARDUOSŲ — NUOMOSŲ

ĮVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

Lemonte, 138th & Archer Ave.

Tel. — 257-5861

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

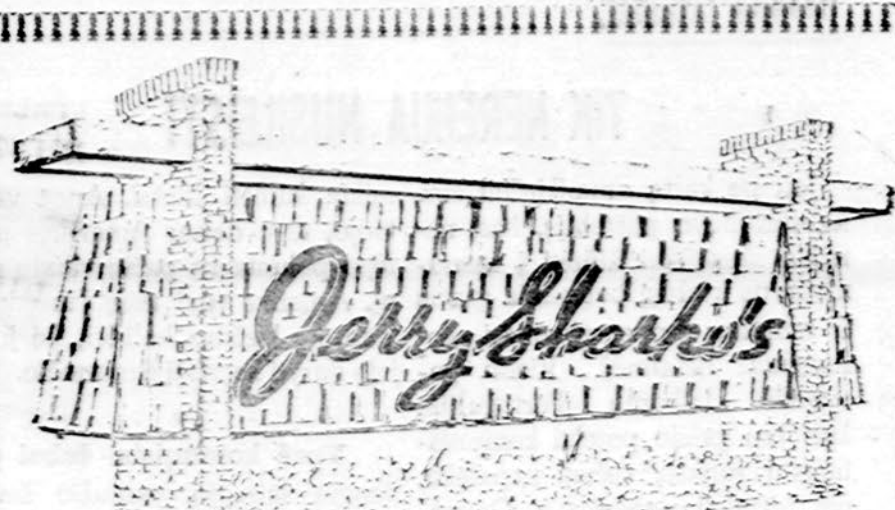
Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6456 S. Kedzie Ave. — 778-2238

NAUJAI ATIDARYTAS "JERRY SHARKO'S" RESTORANAS

2225 Ogden Ave., Lisle, Ill. 60532

(1 mylia į vakarus nuo kelio 53 ant Ogden Avenue)

Telefonas — 852-4500

Šiam naujai atidarytam restoranui vadovauja Geraldas Sharko. Jis taip pat vadovauja ir pirmam brolių Sharkų restoranui SHARKO'S WEST, 6301 West 63rd St. Tel. LUDLOW 6-3636. SHARKO'S EAST restoranui, 7840 S. Western Ave., Tel. PROSPECT 6-6644 vadovauja Gregory Sharko.

Visuose restoranuose puikios vėdinamos salės tinkamos vestuvėms ir kitokiems parengimams. Skoningai paruošti valgiai moderniais priemonėmis. Vietos ir užsienio gerimai.

HELP WANTED — MOTERYS

WOMAN WANTED

TO LIVE-IN

Housekeeping, cooking.

Private room. Mt. Prospect, Ill.

Phone — 392-6248

or 392-2333

HELP WANTED — VYRAI

AGGRESSIVE MAN

To learn truck tire sales.

Excellent training and many

possibilities for promotion.

Age 30-50.

Salary and commission.

Apply in own handwriting.

MONTGOMERY WARD

5050 So. Pulaski

Chicago, Ill., 60632

DEMESIO!

Puiki dovana Kalėdų švenčių

proga!

Popular Lithuanian

Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA

LAIDA

Suredagavo

Juozapina Danzvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė iš-

leido šią laidą šios populiarios vi-

rimo knygos. J. Dauzvardienė vėl pa-

tikslino ir pagraizino šią laidą naujais

papuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmo-

nom ar marčiom. Daugelis apdova-

noja kitataučius supažindinti juos su

lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga

yra suklusi daug pasisekimų lietuvių

ir kiltaučių darbo vietoje ir organi-

zacijaose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir

spalvotomis iliustracijomis. Labai pa-

gauti jorėjimui.

Užsakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų

pašto išlaidoms. (Illinois gyventojai

pridėkite 50 centų mokesčius ir pa-

stul)

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šil-

dytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios

kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės.

(Atkelta iš 4 pusl.)

lionis į tai nekreipė dėmesio. Per stovyklos administraciją reikalavo reikalingų vaistų ir kalinius gydė.

Tuo būdu išgelbėjo tūkstančių žmonių gyvybes, pelnydamas didelį kalinių dėkingumą ir pagarbą. Ypač rūpinosi savo likimo brolių lietuvių ne tik sveikata, bet ir jų dvasiniais reikalais. Visu artimo meilės atsidavimu gelbėdamas žmonių gyvybes, jis sušvito savo kilnios krikščioniškos sielos grožiu.

1943 m. vasarą, siaučiant viduriavimo epidemijai, kai kas naktį mirdavo dešimtis kalinių, jis kaip patologas kruopščiai tirė, nustatė ligos tipą ir pritaikęs savo originalų gydymą neosalvarsanu, sustabdė ligą. Jau po karo, gyvendamas Švedijoje, apie tą ligą parašė Internationale Zeitschrift fuer Gasreontologie pranešimą "Calitis Ulcerosa Fusopneumotica", kuris buvo atspausdintas Šveicarijoje (Atspaudas 16 psl.).

Žiaurioji koncentracijos stovyklos administracija pastebėjo jo gabumus ir, tai įvertindama, pradžioje pavedė jo priežiūrai vidaus ir infekcinių ligų skyrius, o vėliau paskyrė visos ligoninės vyriausiuoju gydytoju. Tą darė greičiausia ne žmoniškumo sumetimais, bet savišaukio, nes epidemija neaplanė nė esančių. Nors jiems buvo draudžiama naudotis kalinių gydytojų patarimais, bet slaptai jie naudojo Velionio paslaugą. Jo priežiūroje dirbo 12 įvairių tautybių gydytojų. Matydamas, kad kurio nors lietuviui nebuvo galima išgydyti, tokį pavedavo kunigo dvasinei globai, tam sudarydamas tinkamas sąlygas.

Karui baigiantis, didelės laimės dėka jis išliko nesunaikintas ir pasiekė Švediją. Brolio kun. dr. Jono rūpesčiu, kuris nuo 1936 m. gyveno Amerikoje, pavyko pa-

KELIONĖS Į PEKINĄ

(Atkelta iš 3 pusl.)

mė Pekiną ir nuslopino Boxers sukilimą. Jungtinės Amer. Valstybės, iki tol stovėjusios nuosaliai, prezidento Teodoro Rooseveltto įsakymu pasiuntė į Kinijos uostus keletą savo karo laivų ir, tarpininkaudama tarp užsieniečių ir Koumintango, pasiūlė altruistinę doktriną, pavadintą "Open Door" politika. Amerika griežtai pasipriešino Kinijos kaip valstybės sudraskymui. Ji pasiūlė, kad visi Kinijos uostai būtų laisvi visų valstybių prekybai. Tačiau 1904 metais kilo rusų-japonų karas ir japonų kariuomenė užėmė visą Mandžūriją. Rusija buvo sumušta.

Dr. Sun's sukurtas revoliucinis Koumintangas pradėjo jungti atskiras Kinijos provincijas į vieną valstybę. Šitas Chiang-Kai-šeko pastangų darbas tęsėsi iki pradžios II-jo pasaulinio karo. Jo eigoje amerikiečių generolo Marshalio plano dėka Chiang-Kai-šeko tautinė armija buvo sumušta Mao-tse-tungo Maskvos remiamos komunistų armijos. Jo likučiai pasitraukė į Formozos salą. Kinija tapo komunistine valstybe.

Kaip žinoma, po kurio laiko Mao santykiu su Maskva buvo nutrauktas. Sovietų Rusija prie kom. Kinijos sienos sutraukė didžiules armijas. Tas privertė Mao komunistinę Kiniją paskubomis ginkluotis ir ieškoti Vakarų demokratijų ekonominės ir politinės paramos.

Jau šio amžiaus pabaigoje Kinijos gyventojų skaičius pasiekė vieną bilijoną. Erdvės ir maisto klausimas verčia kinų tautą atsistoti iš Rusijos istorinio kolonializmo metu pasigrobtas Kinijos žemes. Sov. Rusijos ir Kinijos armijos stovi karo parengtyje prie šiaurinės sienos. Atominės karo grėsmės akivaizdoje Amerikos Jungt. Valstybių prezidentai jau antrą kartą lankosi Pekine, mėginami išaugoti taiką.

siekti Ameriką.

Trumpą laiką pasirošęs, jis sėkmingai išlaikė gydytojo egzaminus ir dirbo kaip patologas, vėliau kaip to skyles vedėjas ligoninėse. Taip pat uoliai dalyvavo visuomeniniame darbe. Priklausė lietuviškos organizacijos: Lietuvių Bendruomenei, Balfui, Ateitininkams sendraugiams, Krikščionių dem., Gydytojų draugijai ir kt. Kai kurių draugijų N. Y. skyrių buvo valdybų narys, o Krikščionių dem. sąjungos N. Y. skyriui kurį laiką vadovavo.

Nevengimas pavojų raudona gija eina per jo gyvenimą. Nacių okupacijos metu, naikinant žydus, jis su žmona Elena savo šeimoje prigludė dantų gyd. Olga Gurvičiūtė, išlaikydami savo šeimoje pusantų metų. Jie rizikavo, kad galėjo būti su savo vaikais sunaikinti. Dėkinga savo gelbėjėjams Olga nuskrido iš Chicago atsiveikinti savo geradarį. Atsiveikindama ji kalbėjo: "Esu dėkinga dr. Starkui, p. Starkienei, nes jie abu sutartinai stengėsi padėti visiems nelaimingiems, kad būtų pildomi Dievo ir artimo meilės įsakymai. Aš noriu šį kartą atsiveikinti su dr. Starkaus kūnu, nes tikiu, kad jo siela amžinai gyvens Dievo priegebostyje. Kol aš gyvensiu, niekada neužmiršiu, tikiu, kad ir kitai, ar tai koncentracijos stovykloje ar kitur, patyrę jo ištisną ranką — jo neužmirš."

Labai norėčiau, kad tas atsiminimas apie gėrį plisų ir persiduotų kitiems. Tada mes galėtume pajusti Dievo karalystę žemėje. O Velionį dr. Starkų tikiu esantį Dievo karalystėje tarp išrinktųjų. Taip nuoširdžiai Velionį atsisveikino dr. Olga Gurvičiūtė.

Kai jau beviltiškai sergantį š. m. birželio 17 d. lankiau Velionį ligoninėje, jis su lengva šypsena lūpos kalbėjo: "Esu gydytojas ir gerai žinau, ką reiškia kobalto švitinimai..."

Jis žinojo, kad jo gyvenimo dienos baigiasi, bet buvo ramus, atsidavęs Dievo valiai.

Ruošdamasis mirčiai laišku palaimino savo vaikus ir anūkeles. Jam būnant koncentracijos stovykloje, grėsė suėmimas krematoriume, bet Apvaizda apsaugojo. Tačiau prieš mirtį Velionis paskaitavo švenčiausios Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos klebonui kun. P. Raugaliui pareiškimą, kad jis esąs praktikuojantis katalikas ir jo parapietis, taip pat tikinti ir praktikuojanti katalikė yra jo žmona. Dievo valia vienam ar jiems abiem šiam krašte mirus, prašė tarpininkauti ir

Čikagietės Lucille Vesota, Carol Kasarski ir Virginia Kentra renka papuošalus lietuvių eglutės papuošimui Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS

Chicago Lietuvos Suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyko lapkričio 28 d. Chicago Savings bendrovės patalpose Vadvavovo pirm. Leonas Vasilevas, pranešdamas kad mirė Magdale- na Bakutienė, Joseph Stankus, James Markus (Mareinkus) John A. Jonikas. Susirinkimas susikaupimo minute pagerbė mirusiuosius.

Valdyba ne visa dalyvavo su-

leisti jų kūnus sudeginti, kad pelenus būtų galima parvežti į Lietuvą ir palaidoti šeimos kapuose.

Parapijoje prašė atlaikyti pamaldas, prašant Dievo gailestingumo mirusiems ir kartu palaimos gyviems šeimos nariams ir tėvynei Lietuvai. Pabrėžė, kad noras po mirties būti sudegintiems jokiū būdu nėra demonstracija, bet tik noras kūno likučius palikti tėvyneje. Pareiškė tvirtai tikėti, kad paskutinę Dievo teismo dieną prisikelsime ir susirinkime iš visų žemės pakraščiu, bet laukiant tos dienos, prašė leisti pelenus palaidoti Lietuvoje, kurios ilgėjosi ir kurią mylėjo.

Gyvas būdamas Velionis buvo dosnus Lietuvoje likusiai šeimai ir lietuviškos organizacijoms Amerikoje. Prieš mirtį testamentu gausią auką paliko Kultūros Zidiniui.

Prieš mirtį savo žmonos Elenos prašė palaidoti kukliai. Kuklios laidotuves ir buvo.

Kai prisimenu Velionį Antaną, tikrai ne eilinį žmogų, karžygį, rodos, matau jį su charakteringu, kiek ironišku šypsniu lūpose, sakantį: "Buvau žmogus"...

B. Zukauskas

A. + A.

BRONISLAVAI PABEDINSKIENEI mirus,
vyrą inž. KAZĮ PABEDINSKĄ, sūnus JONĄ ir LEONĄ
ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiu.

Elena Ivinskis

Dainuokime Vilniaus dainas!

Mūsų dėmesys Vilniui turi pasireikšti ir mūsų palinksminimuose. Tam tikslui gera priemonė yra

Grafinės Krivickienės - Gustaitytės rinkinys

VILNIUS LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOSE

Jame yra kaulurių dainų gaidos. Kalba peržiūrėta Pr. Skardžiaus, aplankas Marijos Biržikaitės - Zymantienės.

Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. 384 psl., kaina 5 dol.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
2240 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 4-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CHICAGOS ŽINIOS

GRAŽINO GYDYTOJĄ

Dr. Q. D. Young, kurį administracija buvo pašalinusi iš Cook ligoninės už palankumą streikavusiems gydytojams, dabar teismo vėl grąžintas toms pareigoms.

UŽMIRSO 13,000 DOL.

Britų verslininkas P. Bidulph.29 m., atvykęs į Chicago ir važiuodamas taksi iš O'Hare aerodromo, automobilį užmiršo portfelį su vertybių popieriais 13,000 dol. vertės. Paskelbė 1,500 dol. rėdymą tam, kas suras. Tas verslininkas gyvena Londone. Atvykęs aplankyti draugo ir verslo reikalais.

NUGINKLAVO BANDITĄ

Du plėšikai sekmadienį užpuolė batų krautuvę 10 S. Wabash, Chicagoje. Vienas pasimatavo batus ir pasakė, kad permaži. Savininkas nuėjo į antrą aukštą ieškoti didesnių. Jį nusekė vienas banditas ir išsitraukė revolverį. Savininkas L. Zankel, 25 m., nutaikė momentą, kai banditas pakėlė ginklą aukštyn nuo jo, griebė už revolverio, trenkė kumštumi į gerkle. Atbėgo kiti tarnautojai ir užpuolėją suėmė. Tai buvo Ch. Mitchell, 17 metų.

BAGAZŲ VAGYS

FBI agentai, pasivertę bagažų transporto tarnautojais, sugavo 20 darbininkų, O'Hare aerodrome atidarinėjančių bagažus ir išvagiančių įvairius daiktus. Visi perduoti teismui.

ASTRONOMAI APIE PASAULIO GALĄ

JAV astronomai Chicagoje, Adler planetariume, posėdžia-

Ona švirmickas

LĖŠOS MOKSLUI

Norintieji gauti stipendijas mokslui eiti Gamtos ir pramonės muziejuje kovo 23-25 d. gaus patarimų.

A. + A.

BRONISLAVAI PABEDINSKIENEI mirus,
gilaus liūdesio ir skausmo valandoje, jos vyrą KAZI-
MIERĄ, sūnus su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija Saluckienė, sūnūs
Vytautas ir Juczas-Kęstutis su šeimomis

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1975 metais gruodžio 13 d. Clevelande mirė mūsų mylimas ir brangus vyras, tėvas, senelis ir brolis

A. + A. Dipl. teis. Petras Titas

Gimė Lietuvoje, Joniškėlio parapijoje, Meškalaucio kaime. Amerikoje išgyveno 26 metus.

Giliai nuliūdę lieka: žmona Marija, 2 dukters, Nijolė ir Vida su šeimomis, sūnus Rimas, Saulius, Gediminas ir Algis su šeimomis, ir sūnus Vidmantas, 13 anūkų, brolis Karolis su žmona Clevelande, brolis Juozas ir seserys Filomena ir Anastazija su šeimomis Lietuvoje.

Laidotuvės gruodžio 17 dieną iš šv. Jurgio bažnyčios Visų Sielų kapinėse.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 1975 m. gruodžio 13 d., 10:50 val. ryto mirė mūsų mylima mamytė, sulaukusi 94 m. amžiaus,

A. A.

TEOFILĖ KAPACINSKIENĖ

Pagal tėvus Baskėvičiūtė

Gyveno Rockford, Illinois

Amerikoje išgyveno 25 metus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskr. Jakiškių kaime.

Kūnas bus pašarvotas Gasparini ir Oliveri koplyčioje, 707 Marchensano Drive, Rockford, Illinois.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 17 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atvydę šv. Petro ir Povilo bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje 12 val. 18 bloke.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą.

Liūdesy likę — dukrė, sūnus Vincas Lietuvoje ir jų šeimos.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. gruodžio m. 16 d.

5

dami reiškia mmtis, kad ilgai yra astronomų, kurie pažymi, niui žvaigždės užges ir ateis da- kad pasaulis pasčiau vėl atsi- bartinio pasaulio pabaiga. Bet naujins.

A. + A.

BRONISLAVAI PABEDINSKIENEI

staigiai mirus, jos vyrą KAZĮ, sūnus JONĄ ir LEONĄ
su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame

Stefa ir Petras Kisieliai

Mielos motinos

A. + A. BRONISLAVOS PABEDINSKIENĖS

netekus, jos sūnui JONUI PABEDINSKUI nuoširdžiai
užuojautą reiškia

Ateitininkų Federacijos Valdyba

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YARds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŲ

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6677

2424 W. 60th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

6348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3571

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× Lotynų Ameriką skaidrėse praėjusį penktadienį Jaunimo centre kultūrinės vakaronės metu pavaizdavo žurn. Zigmąs Umbrąžinas. Iš vaizdų skaidrėse ir palydimo žodžio, parodančio išskirtinį prelegento apsiokaitumą ir atmintį, gausiai susirinkusieji susidarė gana ryškų vaizdą apie Argentinos, Brazilijos, Peru ir kitų kraštų gamtovaizdį, miestus, papročius, istoriją ir meną.

× Sol. Vitas Gruzdis, gyv. New Yorke, prisidamas pinigų už kalėdines korteles ir kalendorius pridėjo didesnę auką savo spaudai stiprinti. V. Gruzdis rašo: "Nors daug tenka važinėti dėl dainavimo, bet grįžęs į namus "Draugo" šeštadieninį numerį visuomet perskaitau". Švenčių proga jis sveikina savo draugus ir pažįstamus. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

× Kun. Vytautas Gorinas atšventė savo 59-tą gimtadienį Rožės Petrauskienės bute, St. Charles III, 1408 E. Main. St. Šeiminkė pasikvietė drauges Rūtą Croufort, Valę Baltušienę, Oną Kučinskienę ir Emiliją Maziliauskienę, kurios lietuviškais valgiais pavaizdavo. Vaisėse dalyvavo parapijos klebonas kun. Jackson iš Auroros, kun. Bob Miller ir kun. St. Santaras. Šia proga kun. Vytautui palinkėta geros darbuotės postoraciniame darbe ir nugiedota ilgiausių metų.

× Jadvyga Gurinienė yra susirgusi ir paguldyta Sv. Kryžiaus ligoninėje, 500 kambaryje. × Charles Chao, tautinės Kinijos konsulas, bus pagrindinis kalbėtojas Lietuvos klube šio trečiadienio susirinkime. Ch. Chao kalbės, kokią rolę atlieka laisvoji Kinija komunistų veržimosi sustabdymui. Vietas susirinkimui galima užsisakyti Povilo Zumbakio įstaigoje, telef. 641-3428.

× Jonas Kaunas, spaudos bendradarbis, grįžo iš ligoninės ir gydosi namie dr. Petro Zilobos priežiūroje. Gydymo patiriamas jis kurį laiką turės sumažinti savo visuomeninę ir žurnalistinę veiklą.

× Antanas ir Irena Sprindžiai, švenčių proga sveikindami draugus ir pažįstamus, Jonė Jurašo kūrybinei veiklai remti fondui paaugojo 25 dolerius.

(pr.) × Sveikiname su Sv. Kalėdomis ir linkime laimingų Naujų Metų savo draugams ir pažįstamiems.

Mykolas ir Genė Bajorūnai (pr.)

× Ona Konkulėvičienė ir Bronius Zabukas, "Ramunės" delikatesų krautuvės savininkai, 2547 W. 69 St., tel. 925-4254. Jau yra pasirošę Kūčių ir šv. Kalėdų stalui apipinti gerbiamus klientus visais jų pageidaujamais valgiais. Pasirinkimas labai įvairus. Su užsakymais prašoma nesivėluoti. Čia taip pat veikia gausus valgių restoranas. Atdara kasdien nuo 8 v. r. iki 8 val. vak. Pirmad. uždaryta. (sk.)

\$4,000.00 PER 10 DIENŲ!

Gruodžio mėn. per 10 dienų Lietuvos Fondą įplaukė \$4000.00 įnašų. Š. m. gruodžio 11 d. LF viso buvo \$1,091.00. Užbaikime pirmąjį 100.000 dol. antrąjį milijoną iki Naujų Metų. Siųskime aukas LF adresu: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

× Dr. Jonas, Janina ir sūnus Jonas Šalnai, Grayslake, Ill., sveikina visus draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoje kalėdinių kortelių skiria auką "Draugo" dienraščiui paremti.

× Ignas Slabinskas aplankė "Draugą", išigijo knygų už didesnę sumą, paliko auką, palinkėjo linksmų švenčių, nes gruodžio 18 d. išvyksta į Kanadą praleisti tris savaites kartu su savo seserimi.

× Kazys Genčius, gyv. Chicago, aplankė "Draugą" administraciją, papildomai užsisakė kalėdinių kortelių, išigijo knygų ir paliko auką "Draugui" stiprinti. Nuoširdūs aiū. K. Genčius yra veiklus bendruomenininkas, jo sūnus stud. Rimantas Genčius yra JAV LB tarybos narys, kuris gruodžio 20 išvyksta į Jaunimo Kongresą, Pietų Amerikoje.

× Leopoldas Murelis linki linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems savo draugams ir pažįstamiems. Vietoje kalėdinių atviručių, spaudai paremti aukojo "Draugui" 10 dol.

× Elena ir Alfonsas Mureliai sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus su Sv. Kalėdom ir Naujais Metais. Vietoje kalėdinių kortelių aukojo "Draugui" 20 dol.

× Mečys ir Valė Jakubcvičiai, Chicago, Ill., nuoširdžiai sveikina savo gimines ir artimuosius artėjančių Sv. Kalėdų ir Naujų metų proga ir skiria 15 dol. auką "Draugui". Nuoširdžiai dėkojame.

× Kun. L. Dieninis, Harrisville, Mich., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Dėkojame.

× Marija Šrupka, žinoma Chicago lietuvių visuomenės veikėja, atnaujindama prenumeratą, pridėjo 25 dolerių auką. Šiuo ji skelbiama "Draugo" Garbės prenumeratorė. Už didelę auką dėkojame.

Lauren Kentra ir James Petrauskis proša Kalėdų eglutę Chicago Mokslo ir pramonės muziejuje.

× Jonas Šepety, Detroit, Mich., dėkodamas už "Draugą" kalendorių, atsiuntė 12 dolerių auką. Labai aiū.

× Lietuvos Universitetas — vertingiausia dovana šventėms ar sukaityvėms. Knyga bus atgaiva skaityti suaugusiems ir paskata siekti aukštojo mokslo mūsų jaunimui. Visų Lietuvos aukštųjų mokyklų istorija. Įdomūs atsiminimai. Red. Pr. Čepėnas. Išgity "Drauge" Margiuose. Vaznelių prekyboje arba užsisakyti čekiu pas leidėją — Association of Lithuanian Professors, % Balys Račkauskas, 621 Wellington Ave., Chicago, Ill. 60657. Kaina \$15.000. (sk.)

× Juozas Puidokas serga, guoli Sv. Kryžiaus ligoninėje. Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus ir linki visiems sveikatos ir sėkmės. Dešimtis dol. auką skiria Lietuvos Dukterims draugijai. (pr.)

× Dr. Pranas ir Aldona Mažeikai linki visiems draugams ir pažįstamiems linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. (pr.)

× Kun. Vaclovas Martinkus, Providence, R. I., apsimokėjo savo prenumeratos mokesčių, užsakė "Draugą" kitam asmeniui ir pridėjo 20 dolerių auką. Kun. Martinkus šiuo skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Už viską nuoširdžiai dėkojame.

× Stasys Šarauskas, Palos Pk., Ill., atnaujindamas prenumeratą pridėjo 25 dol. auką. Jis skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Nuoširdžiai dėkojame.

× Kun. Fr. Bulovas, Mavpeth, N. Y., mus pradžiuo priėmė prenumeratos mokesčio pridėdamas 25 dolerių auką. Kun. Bulovą įrašėme į Garbės prenumeratorių sąrašą. Labai aiū.

× Genrikas Songinas, Chicago, Ill., artimas "Draugo" bendradarbis, artėjančių švenčių proga, mums atsiuntė nuoširdžius sveikinimus ir 10 dolerių auką. Labai aiū.

× Fabijonas Kaminskas, Euclid, Ohio, savo šventinius sveikinimus "Draugui" parėmė 10 dolerių auką. Dėkojame.

× Aukų atsiuntė: 4 dol. — Antanas Gantautas; po 3 dol. — Vl. Leilionis, P. Kavaliūnienė, Marijona Naujalis, V. Lavinskas, T. Penikas, Ona Švobienė, P. Litvinas, M. Šmulkštienė, S. Petersonienė, Z. Matusaitis, H. Buchinskis, J. Milas, A. Lanckius; po 2 dol. — Pr. Vainauskas, P. Blavesciusas, Jurg's Jenutis, J. Andrukaitis, Vl. Balčiūnas, R. Senkus, J. Tamulionis, Vincas — Agnes Parulis. Labai aiū.

× Nuoširdūs skaitytojai didelėmis aukomis stiprina savo dienraštį. Aukų po 7 dolerius atsiuntė:

Alfonas Jaras, Kenosha, Pranas Naiduškevičius, New Britain, Juozas Neverauskas, Muens-ter,

Pranas Petravičius, Allen Pk., Juozas Briedis, Detroit. Visiems tariame nuoširdų aiū.

× Didelėmis aukomis skaitytojai stiprina dienraštį. Po 5 dol. aukojo:

V. Urbanas, Gary, Jurgis Apanavičius, Cleveland,

Malvina Jarašūnas, Euclid, Birutė Zidonis, Riverside, Laima Gečaitė, Cicero, S. Merkienė, W. Hartford. Nuoširdžiai dėkojame.

× Milių šeima sveikina visus prieštalius ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga ir linki laimės Naujiesiems Metams. Vietoje kalėdinių kortelių siūnčia paramą lietuviškai spaudai ir Balfui. (pr.)

× Donius ir Gražina Varnaičiai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga, vietoje kortelių aukojo Lietuvos Dukterims. (pr.)

× Aldona ir Mindaugas Klygiai iš Barrington, Ill. švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus ir vietoje kalėdinių kortelių skiria \$25.00 jubiliejinai "Eglutei". (pr.)

× Kas nori pagyventi tikrojo nuotaikoj Kūčių, seniau ruošų Lietuvoje, kviečiami į Lietuvos Vyčių sendraugij Kūčias sekmdienį, Gruodžio 21 d. Vyčių salė. Pradžia 3 val. po piet. Programoje: sveikinimai lauzant plotkeles, kalėdines giesmes ir lietuviškos legendos apie Kūdikio stebuklus. Vietą asmeniui \$5.00. Vaikams \$2.50. Rezervuotiems ne vėliau Gruodžio 19 d. atėjus, kartu ir mokesčių už bilietą šie asmenys: salės užvažda Joe Laurinaitis, telef. 376-9426. Bilietų iš anksto taip pat galima gauti pas kuopos veikėjus: K. Brazienė, 4732 West 99 Plac. Tel. 434-9661; K. Petrulienė, 4420 S. Talman Ave. Telefonas LA 3-9026, ir C. Vidžius, 2553 West 69th St. (pr.)

× Sveikinimas. Dr. Bruno ir Aldona Beinoriai, Dr. Kazys ir Dalia Bobeliai, Dr. Antanas ir Birutė Čiuriai, Dr. Vytas ir Luitė Dargiai, Dr. Gedas ir Aldona Griniai, Dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, Dr. Pranas ir Valentina Mažeikai, Dr. Leonidas ir Praurimė Ragai sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Vietoje kalėdinių kortelių aukojo Ill. Lietuvių Gydytojų Draugijos Pagalbinio Moterų Vienoto stipendijų Fondui. (pr.)

Marijos aukšt. mok. tėvų klubo valdyba. Pirmoj eilėj iš kairės: Joseph J. Rolinek, Edward Kaminski, pirm. Russell Rapken, Robert Ross, Felix Mikaitis, Al Kabat. Vidurinėje eilėje: Robert Zalewski, John Cichon, John Javor, Dennis Green, Robert Mielzynski, Vince Welzein, Henry Fiene, Henry Pajor, Raymond O'Connor, Marion Kich, Edwin Vorrier, Ruphin Kukulski, Richard Kaminski, Russ Bausone, Charles Allen, John Plecki, Ben Maciaszek. Paskutinėje eilėje: Ed. Krustak, Rudolph Popovits, Pasquale Guglielmo, Joseph Vrumo, Floyd Sands, Robert Lewandowski, Charles Dawey, Earl Fleischfresser, James Pell, Al Kukura

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

A.A. PREL. M. KRUPAVIČIAUS MINEJIMAS

Neužmirštamo kunigo, visuomenininko ir nepriklausomybės laikų politikos prel. Mykolo Krupavičiaus penkerių metų mirties sukaktis pamaldomis ir akademija buvo paminėta pereiną sekmdienį, gruodžio 14 d. Minejimą rengė Liet. Krikščionių demokratų sąjungos Chicago skyrius, kuriam vadovauja Petras Spetyla. Jėzuitų koplyčioje už velionį prel. Krupavičių 12:30 val. šv. Mišias atliko ir progai pritaikytą pamokslą pasakė kun. Juozas Prunskis.

Akademiją Jaunimo centre pradėjo pirm. P. Spetyla, paskaitai pažviesdamas iš Cincinnati Xa-

vier universiteto atvykusį prof. dr. Vytautą Bieliauską, kuris kalbėjo tema: "Tauta, kultūra ir politika".

Prelegentas, išeidamas iš kultūros filosofijos ir psichologijos taško, palietė temą, pirmiausia apibūdindamas, kas yra tauta, tautybė, tėvynė, ir atsakydamas, kad tai žmonių grupė su savita istorija, savais pergyvenimais, bendrais džiaugsmiais ir bendromis kančiomis. Tauta susidaro per ilgą laiko tarpą.

Iš bendro gyvenimo ir bendrų išgyvenimų kyla tautos kultūra, kuri sudaro tam tikrą tautybių sistemą. Prelegentas priminė, kad civilizacija yra skirtinga nuo kultūros, nes tai yra techniškos pažangos išdava. Tuo tarpu kultūra kuriama dvasinių vertybių skalėje. Kultūra yra tautos kūrybos kokybė, civilizacija — jos kiekybė.

Salia kultūros yra politika, kuri yra tautos sugebėjimas, išmintis tvarkyti valstybinį gyvenimą, vesti derybas su kitais, laimėti sau ir savo tautai. Nors politika kartais išvirsta į sukumą, bet tikra politika yra būtina sąlyga ir kultūrai tautoje tarpt. Politikoje sunderinti kultūra, religija, išmintingai tvarką gali tik idealistai, koks buvo prel. Krupavičius, nes šiaip daugiausia politika remiasi civilizacija, o ne kultūra. Dėlto kultūra ir politika dažnai tarp savęs susikerta, bet ir tai nepaneigia politikos būtinumo valstybiniam gyvenimui ir jos sąlygos kultūrai kurti.

Darydamas išvadas, prof. Bieliauskas priminė, kad ir okupuotoje Lietuvoje, nors sunkiose sąlygose yra kuriama tautinė kultūra, bent tiek, kiek paskiri kūrėjai sugeba nugalėti politinius varžtus ir pateikti tikrą kūrinių. Pavertoje tautoje kultūra vystosi priešpados šešely skirtingiau, negu išsivijoje. Išsivijoje tautinė kultūra veikia svetimos įtakos, nes kūrėjai, suaugę su gyvenamuoju kraštu, naudoja kitokias priemones kūrybai negu pačioje tautoje. Išsivijos tautinė kultūra yra pavojus išblesti, tapti tik etnine kultūra. O dabartinės lietuvių tautos sąlygose pavojus tautinei kultūrai būti sunaikintai svetimos ir nepalankios komunistinės politikos. Išsivija turi pasi-pildyti kūryba iš tautos kamieno bent tiek, kiek jos ten yra sukurama, bet negali sustoti veikti nei kultūrinėje, nei politinėje srityje, nors ši pastaroji yra pasiekusi tragišką būseną — neturi savo valstybės, o tik gali belstis į svetimas duris, kad pavergtos Lietuvos laisvę kiti padėtų atstatyti. Išsivijos politikoje neturi būti dilyvumo, o kultūroje pirmiausia reikia ieškoti tikrųjų vertybių.

Tai primindamas, prelegentas ypač pabrėžė, kad a. a. prel. Krupavičiaus gyvenime buvo suderintos visos žmogiško siekimo — patriotizmo, kultūros, politikos ir religijos — sritys. To ne visi pasiekia, bet reikia visais būdais siekti kultūrinės srities, papildant iš tautos kamieno kuriamos

Antanas ir Danutė Viktoros sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga, vietoje atviručių skirdami auką \$20.00 Dariaus ir Girėno liuanistikos mokyklai. (pr.)

× Sveikinimas. Dr. Bruno ir Aldona Beinoriai, Dr. Kazys ir Dalia Bobeliai, Dr. Antanas ir Birutė Čiuriai, Dr. Vytas ir Luitė Dargiai, Dr. Gedas ir Aldona Griniai, Dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, Dr. Pranas ir Valentina Mažeikai, Dr. Leonidas ir Praurimė Ragai sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Vietoje kalėdinių kortelių aukojo Ill. Lietuvių Gydytojų Draugijos Pagalbinio Moterų Vienoto stipendijų Fondui. (pr.)

× Sveikinimas. Dr. Bruno ir Aldona Beinoriai, Dr. Kazys ir Dalia Bobeliai, Dr. Antanas ir Birutė Čiuriai, Dr. Vytas ir Luitė Dargiai, Dr. Gedas ir Aldona Griniai, Dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, Dr. Pranas ir Valentina Mažeikai, Dr. Leonidas ir Praurimė Ragai sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Vietoje kalėdinių kortelių aukojo Ill. Lietuvių Gydytojų Draugijos Pagalbinio Moterų Vienoto stipendijų Fondui. (pr.)

kultūros, vertybių ir politinė sritį, iškeliant laisvę ir tautinės sąmonės kultūriniai klausimai būtų diskutuojami.

Diskusijoje dalyvavo T. Blinstrubas, kun. V. Bagdanavičius, kun. J. Borevičius, K. Sidlauskas, O. Čeršdienė. Į paklausti mus išsamiai atsakinėjo prelegentas, kuris ir prisipažino norėjęs sukelti rūpestį, kad tautiniai ir kultūriniai klausimai būtų diskutuojami.

Po akademinės dalies pirmi-ninkas P. Spetyla būrelį svečių pakvietė vakarienei "Ramunės" restorane kartu su prelegentu. Ten taip pat vystėsi nuoširdūs pokalbis tautinės kultūros ir politikos klausimais. Ps.

ADVENTINIO SUSIKAUPIMO DIENOS

Tradicinės adventinio susikau-pimo dienos, ruošiamos Cicero M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos, pradėtos praėjusį šeštadienį kun. dr. Vikt. Rimšelio, MIC, paskaita "Kristus mūsų laike". Įvadinį žodį tarė, gausiai susirinkusius pasveikino ir su prelegentu supažindino kuopos globėja Aldona Prapuolenytė. Paskaitininkas savo įdomioje, kiek kontraversiškoje paskaitoje iškėlė, kad Kristaus mokslas teigiamas, mokslas labai išlėto. Žmonija net ir po poros tūkstančių metų tebėra toli nuo Kristaus mokslo. Kristaus mokslo žmogus parodo gana didelį atsparumą. Kristaus atvirumas ir tiesumas anais metais taip pat ir šiandien sukelti nepasitenkinimą, nes ir šiandien dar yra apstu farizejiškumo tiek pasauliečių, tiek ir Bažnyčios sluoksniuose. Kristaus mokslas, kad moteris yra lygi vyrui ir kad vergas lygus turtingajam, dar iki vėliausių amžių nebuvo pilnai įgyvendintas. Moteris įgavo teises visai neseniai ir vergija taip pat neseniai tepanaikinta.

Prelegentą susirinkusieji gana šiltai priėmė, o po paskaitos iškilo gana daug diskusijų. Sekmdienį po šv. Mišių raprijos salėje įvyko agape. Svečių pasveikino Jūratė Arštikytė. Susikaupimo minutė pagerbtas buvęs kuopos globėjas a. a. V. Kuprys. Kuopos dvasios vadas kun. dr. A. Juška, kuris pasidžiaugė ateitininkų veikla, kvietė visus pasirošiusi Kristaus sutikimui dvasioje, išreikškė raprijos klebono ir savo vardu sveikinimus ir sukalbėjo maldą.

Narių motyvių suruoštomis vaišėmis pasivašinė, gausiai susirinkusieji mokiniai, tėvai ir svečiai turėjo progos išgirsti ateitininkų federacijos vado dr. P. Kisieliaus žodį. Akademinėje, patriotinėje kalboje federacijos vadas kvietė puoselėti ateitininkų idealus, ginti mūsų tėvynės reikalus, sekti už tikėjimą kovojančių pavergtųjų brolių pavyzdžiu. Jie nebijodami gina tikėjimą, nes, kai bus sunaikinta religija, okupantas daug leng-

viau galės sunaikinti ir pačią lietuvių tautą. Kvietė jaunimą išlikti idealistais, kovojančiais už savo tikėjimą ir tautą.

Trumpus žodžius tarė kalbėtojus ir menininkus pristatydami moksleiviai Vikt. Radvila ir Vida Kuprytė. Jaunučiai ateitininkai, paruošti L. Radvilaitės ir Žibutės Paušienės Važiūnienės, pašoko ir padainavo, pianinu palydint Ald. Prapuolenytei. Vyresnieji moksleiviai ateitininkai ir studentai, paruošti Ald. Prapuolenytės, paskaitė psalmių prie A. Kežio ir Aur. Prapuolenio skaidrų.

Pabaigai visiems dėkojo Ald. Prapuolenytė, Cicero kuopos globėja. Jos asmenyje Cicero klonija turi visuomenininkę, choro vadovę, akompaniatorę ir programavus paruošėją. Ji taip pat rūpinosi ir daugeliu kitų dalykų, susijusių su adventinio susikaupimo suruošimu. Viskas buvo gerai sutvarkyta, meninė programa įdomi, niekas per daug neužtęsė. Agapė baigta ateitininkų himnu. L. Gal.

GERA DOVANA MARČIOMS ŽENTAMS IR AMERIKIEČIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietas viršelias su aplanku. Ši knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka teikti įvairiomis progomis ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras atkaišius nu didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Los Angeles Sv. Kazimiero šeštadieninę mokyklą šiais mokslo metais lanko 140 mokinių. Veikia vaikų darželis, 6 pradžios mokyklos skyriai, 4 aukštesnės lituan. klasės ir mokytojų kursai, kuriuos lanko septyni būsimeji mokytojai. Be to, veikia specialia klasė mažai arba visai nemokantiems lietuvių kalbos Mokykloje dirba 26 mokytojai, kuriems uoliai talkininkauja Vitalio Budrio vadovaujamas tėvų komitetas. Prie mokyklos veikia ir literatūros būrelis, kuriam vadovauja rašytoja Alė Rūta-Arbenė, dramos būreliai — A. Zemaitaitis ir A. Dudienė. Nepalstamai mokyklai vadovauja Vladas Pažiūra. Mokykla yra ypatingoje parapijos globoje ir naudojasi jos patalpomis. Mokiniių amžius yra įvairus. Tėvai rodo didelį užsidegimą mokykla. Yra tėvų, kurie savo vaikus atveža net iš San Diego, 150 mylių nuo Los Angeles. Tačiau yra ir tokių, kurie arčiau gyvena, bet savo vaikų neleidžia arba, baigus 6 skyrius, išima juos iš mokyklos.

— Du nauji teisininkai. Los Angeles Herald-Examiner paskelbė sąrašą išlaikusių valst. egzaminus verstis advokatai. Šiame sąraše buvo pastebėtos ir dvi lietuvių pavardės: Nida Žibutė Brinkienė ir Tomas Vytautas Mažeika. Brinkienė jau pakviesta į Glendale kolegiją dėstyti komercinę teisę.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Gintaras Kalvaitis staiga mirė gruodžio 3 d., palikdamas žmoną Gražina (Binkevičiūtė) ir du mažamečius vaikus.

— A. a. Aloyzas Palulis mirė gruodžio 5 d. Adelaidės ligoninėje, palikdamas žmoną Cesę (Stanaitytę) Palulienę, dukrą Jūratę Naujalienę, kitus gimines bei artimuosius.

viau galės sunaikinti ir pačią lietuvių tautą. Kvietė jaunimą išlikti idealistais, kovojančiais už savo tikėjimą ir tautą.

Trumpus žodžius tarė kalbėtojus ir menininkus pristatydami moksleiviai Vikt. Radvila ir Vida Kuprytė. Jaunučiai ateitininkai, paruošti L. Radvilaitės ir Žibutės Paušienės Važiūnienės, pašoko ir padainavo, pianinu palydint Ald. Prapuolenytei. Vyresnieji moksleiviai ateitininkai ir studentai, paruošti Ald. Prapuolenytės, paskaitė psalmių prie A. Kežio ir Aur. Prapuolenio skaidrų.

Pabaigai visiems dėkojo Ald. Prapuolenytė, Cicero kuopos globėja. Jos asmenyje Cicero klonija turi visuomenininkę, choro vadovę, akompaniatorę ir programavus paruošėją. Ji taip pat rūpinosi ir daugeliu kitų dalykų, susijusių su adventinio susikaupimo suruošimu. Viskas buvo gerai sutvarkyta, meninė programa įdomi, niekas per daug neužtęsė. Agapė baigta ateitininkų himnu. L. Gal.

GERA DOVANA MARČIOMS ŽENTAMS IR AMERIKIEČIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietas viršelias su aplanku. Ši knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka teikti įvairiomis progomis ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras atkaišius nu didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.